

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Seratni oddelk: Ljubljana, Seleb-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
ročja se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

KAJ BO STORILA NEMCIJA
Brez izpremembe dosedanje politike Nemčija ne more več računati
na uspeh v Londonu

Berlin, 7. marca. h. Anglesko nasprotje
je zavzelo po poslednjih zunanje-političnih
izjavah v Londonu zelo ostru obliki. Nem-
ško časopisje, ki v svojih poročilih in ko-
mentarjih se vedno posveča izredno po-
zornost zunanje-politični razpravi v angle-
ški spodnji in loriški zbornici, ne prkiva
svojega nezadovoljstva zaradi neugodnega
zasukanja mednarodnega položaja, ki po-
stavlja Nemčijo pred težko alternativo: ali
naj vztraja pri svojih dosedanjih zahtevah
in računa s tem že v naprej na odločen an-
gelski odpor ali naj izpremeni svoj zuna-
nje-politični kurs in ustreže vsaj minimalnim
angleški željam glede evropske varnosti?
Med te spada kakor je iz Elenovega go-
vora v splojni zbornici razvidno, v prvi vr-
sti sklenitev zapadnega pakta. Sprito dose-
danega nemškega odpora proti sklenitvi ta-
kega pakta na eni strani ter na drugi stra-
ni sprito nič manj očitno Hitlerjeve želje da
se z Anglijo sporazume na francoskih osno-
vah, si v berlinskih političnih krogih nihče
ne prkiva težavni nemški odločitve.

Velike nemške skrbi zaradi
oboroževanja Anglije

V Nemčiji nikakor ne podcenjujejo odlo-
ne volje Baldwinove vlade da izvede do
konca angleško oboroževanje četud z naj-
večimi finančnimi žrtvami. V Berlinu se
prav dobro zavedajo da Nemčija ne bo
zmogla angleške oboroževalne konkurence
in se bo morala zato kmalu odločiti ali da
se v svo neizogibni vedrari spravi in to
nevarno konkurenco ali pa da izpremeni
svojo metodo in se še pravočasno odloči
za sporazum. Trenutno se nemško časopisje
sicer še tolaži s skloni italijanskega velike-
ga fašističnega sveta, ki naj bi bili prvi
italijanski odtovor na angleško oboroževanje
toda pri tem so si Nemci vendarle na las-

Neuspeh Ribbentropove
misije v Londonu

So pa se drugi vzroki sedanjega nemškega
nezadovoljstva in zaskrbljenosti. Rib-
bentropov govor v Lipskem znani nemški
zahtevi po vrnitvi nekdanjih nemških kolo-
nij ni pripomogel do večjega uspeha. Ede-
nov ponovni kategorični sneti se zno-
va in to na nedvoumnen način potrdil neu-
speh Ribbentropove misije v Londonu. Ma-
lo verjetno je, da bi moral Ribbentrop ako
se sploh še vrne v London, računati v se-
danjem položaju na večje uspehe na da bi
nastopil — poti v Kanoso.

Priznanja nemških listov je le predobro
razvidno da se Nemci ne delajo nobenih ilu-
zij glede smerne angleške zunanje politike
dasi operirajo v svojih londonskih poroč-
ilih z izjavami nekaterih osamljenih angle-
skih državnikov in politikov ki se v smislu
angleške tradicije zavzemajo za toliko ko
izolacijske in nevezavneje v kontinentalne
zadeve. Na teh izjavah grade Nemci svoje
nade glede zrahljanja sedanjih trdnih ve-
zi, ki spajajo Anglijo s Francijo in narobe
Elenim s svojim govorom teh nad goto-
vo ni potrdil. V resnih krogih so zato bolj
in bolj pripravljene upoštevati delansko po-
lozaj izcebiti se slehornemu oledševanju
deistev „Frankfurter Zeitung“ kaže pr-
vo to spoznanje in resno presotnaja polo-
zaja, ko na kratko naštevajo naslednjih se-
dem osnovnih točk angleške zunanje polit-

Osnovne točke angleške
zunanje politike

1. Anglija vztraja na ženevski liniji in na
svojih posebnih zvezah s Francijo. 2. An-
glija zagovarja sklenitev zapadnega pakta
in se pri tem izreka pripravljeno razčisti-
ti svoja amstva tudi na Nemčijo. 3. Razen
te posebne „lokarneke“ garancije Anglija ne
želi za sedaj prevzeti nobenega drugega
posebnega jamstva izven okvira svojih že
nemskih obveznosti. 4. Izprememba ženev-
skih obveznosti (sankcij) se ji v sedanjem
položaju ne zdi potrebna. 5. Trenutno An-
glija ne misli na razorožitev ugroženih pa se
želi čas po Elenovem mnenju postaviti nove
možnosti za razgovore o tem vprašanju
vendar na novi osnovi. 6. Vprašanja vrnitve
nemških kolonij ne jemlje angleška vlada
niti v pretes. 7. Razorožitveni problem te-
forma DN in nemške kolonialne zahteve po
mnenju angleške vlade niso še stroje za
mednarodno razpravo in jih je treba zaradi
težav prenesti do bočnososti, ko se najdlje
znabit osnove za skupno rešitev vseh vi-
sejih problemov.

Nejasna je po mnenju „Frankfurter Zeit-
ung“ angleška zunanja politika v nasled-
njih vprašanjih. 1. Kako si Anglija pred-
stavlja skupno rešitev vseh vissejih proble-
mov? 2. Kako si Anglija zamisli sklenitev
zapadnega pakta: na osnovi lokarneke no-
globe ali brez sodelovanja Italije? 3. Ka-
ko misli zaščititi neodvisn: položaj Balije?
4. Kakšne koristi pričakuje Anglija od skle-
nitve zapadnega pakta, ako že sedaj na vsa
druga vira vprašanja na kratko odgovar-
ja do niso aktualna?

Iz Narodne skupščine
Proračuna ministrstva za pošto in kmetijstvo odobrena
— Razprava o proračunu ministrstva za socialno
politiko in narodno zdravje

Beograd, 7. marca. p. Narodna skup-
ščina je zasedala vso preteklo noč do 7.
zjutraj.

Po sprejetju proračuna ministrstva za
prosveto je pričela razpravljati o prora-
čunu ministrstva za pošto ter je podal
ekspozicijo namestu odstožnega ministra dr.
Kaludjerčiča njegov namestnik minister
pravde dr. Nikola Subotić. O proračunu
ministrstva za pošto je govorilo sedem
poslancev in sicer Ivan Mohorič, Djordje
Marković, Života Milanović, Milivoje
Izaković, Dušan Antonijević, Milenko
Mišić in Luka Avramović.

Debata o proračunu
ministrstva za pošto

Narodni poslanec Ivan Mohorič je v
svojem obširnem govoru poudarjal da
predstavlja ministrstvo za pošto resor,
ki izkazuje višek 150 milijonov Din. V
tem resoru so potrebne velike investicije,
ki bi bile vse izredno rentabilne. Potrebe
niso samo nove zgradbe za službene
namene ki jih v mnogih krajih primanj-
kuje, temveč je v velikem obsegu tudi
potrebno da se železne brzojavne in tele-
fonske žice zamenjajo z bakrenimi in si-
cer predvsem v dravski banovini, kjer so
še vedno take razmere, kakršne so bile
med vojno. V savski dolini in mariborski
okolici imamo še vedno železne brzojavne
in telefonske žice, ki znatno ovirajo prav-
ilnen promet. Kljub temu ni v sedanjem
proračunu ministrstva za pošto nobene
tozadevne postavke za dravsko banovino.
Nadalje je poudarjal nujno potrebo avto-
matske telefonske centrale v Celju, h
kateri bi bila priključena središče hmelj-
skega izvoza Zalec, letovišča Laško, Do-
brna Rogaska Slatina Industrijski kraj
štore in drugi okolški kraji. Nadalje je
poudarjal potrebo uvedbe druge tele-
fonske zveze med Beogradom in Ljubljano
ker povzroča pomanjkanje dobrih telefon-
skih zvez ogromno škodo gospodarski
podjetnosti. Prav tako je priporočal, da
bi se tarifna politika v telefonu in brzo-
javu prilagodila ukrepom, ki jih podvz-
majajo tuje poštne uprave. Zatem je za-
hteval naj se za nočno dobo v telefon-
skem prometu dovolijo posebne olajšave
in znižanje cen. Govoril je tudi
o radiu ter je poudarjal potrebo enotne
politike ki naj bi omogočila vsem na-
cionalnim kulturnim in socialnim orga-
nizacijam sodelovanje pri izvažanju ra-
dijskega programa. Zahteval je zmanj-
šanje izdatkov za oboroževanje v mo-
vinski ter zahteval povečanje honorarjev
in materialnih dotacij za nočno hra-
nilno in čekovno službo ne prejemajo no-
bene odškodnine. Za pogodbene poštarje
izdatki države iz celotnega proračuna iz-
datkov 465 milijonov Din samo 20 miljo-
nov. Avtor pa sebi pogodbenih poštarjev
odpove. Govoril je tudi o radiu ter je
poudarjal potrebo enotne politike ki naj
bi omogočila vsem nacionalnim kulturnim
in socialnim organizacijam sodelovanje
pri izvažanju radijskega programa. Zahteval
je zmanjšanje izdatkov za oboroževanje
in povečanje honorarjev in materialnih
dotacij za nočno hranilno in čekovno
službo. Ne prejemajo nobene odškodnine.
Za pogodbene poštarje izdatki države
iz celotnega proračuna izdatkov 465
milijonov Din samo 20 milijonov. Avtor
pa sebi pogodbenih poštarjev odpove.

Proračun ministrstva
za kmetijstvo

Končani debati je bil proračun
ministrstva za pošto odobren, kakor je
skupščina prešla v razpravo o proračunu
ministrstva za kmetijstvo. Po ekspoziciji
ministra Stankovića se je razvila raz-
prava, ki je trajala do 11 zvečer. V de-
batih je govorilo okoli 30 poslancev, ki so

vsi kritizirali uredbo za likvidacijo
kmečkih dolgov in poudarjali potrebo raz-
nih izprememb. Opozicija je zlasti kriti-
ziral, ker je proračun ministrstva za
kmetijstvo v naši izraziti kmetijski državi
tako majhen, in so naglašali, da bi se
moral povečati na račun drugih resorov.
Večina govornikov je govorila o potrebi
ukrepov, da se popravijo sedanje razme-
re, kakor je bil proračun ministrstva za
kmetijstvo ob 7. zjutraj sprejet.

Včerajšnja seja

Prihodnja seja se je začela ob 8 zju-
traj in jo je otvoril predsednik Stevan Ci-
rić. Objavljeno je bilo, da je vlada pred-
ložila skupščini uredbo o nadzorstvu nad
zavarovalnicami, za katero bo izvoljen
poseben odbor. Po nekaterih formalnostih
je skupščina prešla na dnevni red, na
razpravo o proračunu ministrstva za so-
cialno politiko in narodno zdravje. De-
bata o tem proračunu je trajala ves dan
in še po noči v noč, ker se je prijavi-
lo okoli 40 govornikov.

Naša socialna politika

Med drugim je govoril tudi narodni
poslanec Ivan Mohorič, ki je poudarjal, da
znaša vsakoletni prirastek prebivalstva v
naši državi približno 2 odstotka, torej
poprечно 280.000 prebivalcev. Ker jih od
teh ostane 200.000 na vasi, jih mora 80.000
iskati zaposlitev v drugih gospodarskih
panogah ter prihajajo zato v mesta, v in-
dustrijo in obrt. Pred vojno in v prvih le-
tih po vojni je Jugoslavija pošiljala višek
svojih delovnih moči v inozemstvo. Kakih
25.000 jih je odšlo preko Oceana, okoli
50.000 pa v razne države na evropskem
kontinentu. Od 1. 1925 je bilo izseljevanje
močno omejeno, od 1. 1930 pa popolnoma
onemogočeno. Zato prihaja ves višek de-
lovnih moči na domači delovni trg ter
povzroča nevaren dumping delavcev, ki
ponujajo v borbi za svoj obstoj svojo de-
lovno moč za vsako ceno. V preteklem le-
tu se je obrnilo okrog 360.000 delavcev na
borze dela za zaposlitev. Borze dela raz-

Občni zbor Narodne banke
Zopolnitev upravnega in nadzornega odbora

Beograd, 7. marca. p. Danes je bil v Be-
ogradu 17. občni zbor delničarjev Narodne
banke. Udeležili so se ga množičevilni
delničarji ter zastopniki vseh važnejših go-
spodarskih ustanov v Beogradu. Ministra
za trgovino je zastopal komisar Dostanić.
Ko je guverner Narodne banke otvoril zbo-
rovanje in je vladni komisar pozdravil ude-
ležence v imenu vlade, je generalni direk-
tor dr. Protić prečital poročilo o delu Na-
rodne banke.
Guverner dr. Radosavljević je sporočil,
da bo od doseženega dobička 24.250.207
dinarijev razdeljenih delničarjem po 400
Din na račun dividendne ostanek pa bo od-
kazan v dividendni fond.
Zatem je bilo izbranih po § 50 statu-
tov Narodne banke 12 članov upravnega
odbora ki so izpadli iz uprave dočim sta
šva umrla, ter dva člana nadzorstva.
Izbrani so bili iz upravnega odbora
Miroslav Kulmer, Andrija Radović, dr. Čin-
grija, Toma Popović, dr. Šumanović, dr.
Kramberger, Damjan Branković, dr. Laza

polagajo le z neznatnimi gmotnimi sred-
stvi, ki omogočajo samo skromno enodne-
vno pomoč, ter ostaja zato vprašanje pre-
skoro brezposelnih nadalje nerušeno. Naši
emigranti-čelavci so do gospodarskega po-
lozaja posiljeni v domovino na 2 milijardi
Din na leto, sedaj pa pošljejo komaj 200
milijonov Din, torej manj kakor desetino
prejšnjega. Razen tega se znaten del emi-
grantov, ki so izgubili delo, vrača v državo,
s čime: se položaj še bolj poslabšuje.
Poslanec Mohorič je nadalje zahteval zbij-
šanje življenjskega standarda delavcev,
pripomnil pa je, da se to vprašanje z ured-
bo o minimalnih mezdah ni rešilo. Za jav-
na dela, ki se sedaj izvršujejo, se trošijo
velike vsote denarja, vendar pa je delav-
stvo pri njih zaposleno samo začasno.
Mnogo bolj bi bila trajna zaposlitev, ki
se more doseči le s snovanjem gospodarskih
podjetij, povzdiglo gospodarstva pa je mo-
gocno doseči le z zasebno pobudo. Posi.
Mohorič se je izjavil za razširjenje socialnega
zavarovanja, treba pa bi bilo prej reorgani-
zirati SUZOR, da bi nove zavarovalne
panoge ne izzvale novih velikih obremenit-
ev gospodarstva. Tudi prehrano pasivnih
krajev je treba postaviti na drugo podlago.
Izdati bi bilo treba uredbo o stavkah, da
bi se uredilo postopanje v primeru stavk,
kakor tudi pravica do stankanja.
V debati o proračunu ministrstva za so-
cialno politiko je predsednik Stevan Ci-
rić med govorom posl. Sime Kulišića ugo-
tovil, da je že tristoletni govornik v prora-
čunski debati.
Zelo zanimiv je bil govor poslanca Jo-
sipa Svetliča, ki je strokovno obrazložil
vprašanja delavcev, mezd, zavarovanja in
predložil celo vrsto konkretnih predlogov.
Razprava o proračunu ministrstva za
socialno politiko bo trajala še dolgo v
noč, kakor bo skupščina pričela razpravljati
o proračunu ministrstva za šume in
rurnike, Zatem bo prišel na vrsto prora-
čun ministrstva za telesno vzgojo. Jutri
bo Narodna skupščina pričela razpravljati
o proračunu dohodkov ter finančnem
zakonu z amandmani.
Za jutri dopoldne je napovedana seja
finančnega odbora, na kateri bo vlada
predložila 400 amandmajev raznih vrst,
dočim so jih poslanci predložili s svoje
strani nad tisoč. O vseh teh amandmanih
bo padla odločitev jutri in pojutrišnjem,
zaradi česar računajo, da bo debata Na-
rodne skupščine o proračunu končana
najkasneje v torek zvečer.

Skakalna revija v Planici
Na dveh skakalnih tekmah je včeraj startalo skoraj 80
skakačev — V mednarodni tekmi je bil naš Novšak —
drugi

Planica, 7. marca.
Iz Ljubljane so je zadnje dni zelo slabo vi-
delo v Planici in res jih je bilo zelo malo,
ki že niso popolnoma obupali nad današnjo
prvo revijo skakačev na dveh planjskih
skakalnicah. Jutri in dež, ki sta pokrila do-
lino nista štedila niti skakalnice in planj-
skega doma prav v narodu Ponce, vse do-
tlej da se vodstvo tekme in naša javnost
navsezadnje nista mogla sporazumeti, kaj
je prav za prav z današnjo prireditvijo. Za
odno orientacijo ali disorientacijo je skre-
bela ljubljanska brezžična postaja, ki pa to
pot tudi ni bila na visku bodisi po svoji
krivdi ali po krivdi onih ki so jo potrebovali.
Dejstvo je da sipoči in davi nihče ni
bil na isnem ali se bilo prireditve vrši-
le ali ne in zato je bil obisk tudi temu pri-
merno majhen. Sicer pa je treba priznati,
da to je vreme za to prireditve res tako
zaprlo, da ni omagalza vsa meteorologija
in ni mogoče reči nemale besede se tako
dobre ozračevalne priklj in tekmovalnih
pogojev. Sinoči ob 6. in v Planici še bilo in
smehlo ob 9. je bilo ledeno in davi je to-
lonjero udaje zlezel na 5 stopinj pod ničlo
nad planjskim kotlom pa je sijalo sonce. In
tako se je napravila smuka, ko so že vsi
računali s povoljnim predvesom skokov: ori-
reditelji ki na vse to niso vedeli reči dru-
gemu labor da niso nihče odgovarjali.
Pravzapravo zelo važna produkcija je bila

nastop naš 60 mladih
skakačev

samih fantov od 9 do 16 let, deloma solar-
iev iz Mojstrane Kranjske gore in Rateč.
deloma na njihovih starejših tovarišev, ki so
še pred kratkim igrali hlače po šolskih
klopih. Večkrat smo jih že občudovali te
mlade skakače kako se znajo drzno pogna-
ti v grolino, jemati predikcio, za katerega
bi jih lahko zavidali marsikateri starejši in
še mnogo drugega kar je treba znati pri
skokih tola danes, ko je šlo zares, pred
navsejimi sodniki in za lepa darila, ki jih
je poslal tej naši obmojni mladini sam
prosvetni minister, danes so se lotili težke
naloge na 25 m skakalnici še a prav posebno
vneto in zaigranostjo. Skoda je, da je bila
tudi organizacija te mladinske stvari do-
govorjena šele v zadnjem hipu ker bi bili
sicer učitelji pripravili zanjjo že vse sveča-
nejše obsežje. Tako pa je mojestarska mladi-
nina pod vodstvom svoje voditeljice in
znane sportne telavke gđ. Mince Rabičve-
ve sama zapela „Bože pravde“, nato pa so
se mladi tekmovalci začeli spuščati raz mo-
sta. Bilo jih je 62 kakor bolj, pravijo —
velikih in malih, drug huši od drugega,
Jutri leš od drugega in zmerom znova na-
raženi s spomnjenim odobravanjem. To bo-
da naši bodoči Novšak in Pribošič in mor-
da celo Birgerič! Planjska šola je z današ-
nim nastopom gorenske mladine prvič jav-
no omajevila svojo obstoi, in to z velikim
uspehom in najlepšimi usajmi za bodoč-
nost.

Podrobni rezultati
mladinske tekme

Posameznice: 1. Mežak Janez (Rateče) 150
(19, 19, 5). 2. Penko Stanko (Mojstrana) 141,1.
(18 18). 3. Hrovat Janez (Kranjska gora)
141 (17, 5, 19). 4. Smoleč Miha (Kranjska gora)
139,1. (18, 5, 18, 5). 5. Mužič Jože (Rateče)
137,4 (17, 5, 18). 6. Ozvald Alojz (Rateče)
134,9. 7. Podla Janez (Mojstrana) 132,8. 8.
Zeman Jože (Mojstrana) 128,6. 9. Rožič Jo-
že (Rateče) 137,9. 10. Gorup Leopold
(Kranjska gora) 126 točk.
Po šolah je bil vrstni red naslednji: 1.
Osnovna šola Rateče, 958-9. 2. osnovna šola
Kranjska gora 902-6. 3. osnovna šola Moj-
strana 892-5.
Kot posameznik med šolsko mladino je
bil najboljši Hrovat Janez iz Kranjske gore,
ki je prejel lepo darilo USP.
Sportno zelo uspeha je bila po končanih
mladinskih tekmah

mednarodna
skakalna tekma

na 65 m skakalnici, ki je bila za to prikljo
lepo ozračjena z našimi in tujimi državnimi
zastavami. Vse je bilo prirejeno vzorno in
tudi sneg je bil ob času skokov kot nalašč;
na padetu so mu zaradi trdotje še nekoliko
pomagali s soljo.
Izmed prijavljenih 19 tekmovalcev jih je
startalo 15, in sicer 4 člani HDW iz Češko-
slovaške, 3 Švicioarji, 2 Avstrijca in 6 Juzo-
slovenov. Čudno je udeleževalo, da se iz
bratske Češkoslovaške niso odzvali vabilu
član: Saveza lyžaru, Konkurenca številčno
nes ni bila največja, toda kvantitetno so vsaj
tudi tekmovalci z našim Novšakom vred
postavili desetotico skakačev, ki bi se lahko
nomerili na vsaki mednarodni prireditvi.
Med njimi je posebno uzajal zaslužni zna-
ovalac Palme, odlično in pravici sta se pla-
sirala dva Avstrijca in tudi vsi trije Švi-
cari so se premerili v prednje vrste. Naša
udeležba je bila precej okrnjena in je vsa
težja zastopstva ležala samo na Novšaku
ker je Pribošič bolan, Jakonič pa — ki je
izven konkurence postavil dva lena skoka
naš 50 m — pa „trpi“ zaradi „jhorinske“
vnevednosti.
Otvoritveni skok je nekoliko po pol 13,
izvedel norveški trener Hansen ki je pri-
šel na 52 in pol m. Nato so je zvrstila seri-
ja poskusnih skokov vseh tekmovalcev, pri
katerih se je že videlo, da smo v gostih
dobjih zelo močne konkurence. V tej vrsti
skokov so obstali vs: razen Helenika.
Po kratkem odmoru so sodniki odredili

Prvi skok v konkurenci

Prvi je šel Kaufmann (Švica), ki je krasno
obstal na 57 m, za njim pa v slabši držji
njevov rojak Maurer na 55 m. Tretji je bil naš
Gregor Klančnik, ki je tukaj doma, pa ga
je vendar položilo na desno in na 45 m po
tleh. Naslednji je bil spet naš — Prešern,
neznani zvezdnik, ki se je srečno pova-
ljal po snegu na 41 m. Zlaj je bil na vrsti
češki; Nemeč Zenker ki je lepo obstal na
52 m. Potem je prišel raz mož naš He-
denik s slabo držjo in zelo nesigurno; re-
zultat je bil 39 m in padec. Naslednja dva
sta bila spet češka Nemca ki sta se oba
dobro izmotala. Kolobch z 51, Sattler pa 6-
50 m. Potem smo dobili pred očmi prvega
Avstrijca Klinglerja ki je v krasnem predklo-
nu sigurno dosegel znakmo 54 m. Potem je
prišel favoriti Palme ki je v krasnem stilu
obstal na 56 m. Zlaj so bili na vrsti še tri-
je naši, in sicer Petrin iz Skoplja (sicer Če-
ljan) ki je na 44 m padel, potem naša nada
Novšak, ki je na 55 m postavil celozna moža
in sledilji Zupan, z Jesenic, ki se je s prav
to daljavo zavajal v sneg. Serijo prvih
skokov sta zaključila drugi Avstrijec Rie-
ger ki je tudi pokazal odlično avstrijsko
šolo in obstal na 55 m za njim pa Švicer
Lasseur, ki je vzdržal do 54 m.

Drugo kolo

konkurenčnih skokov je slo po istem vrst-
nem redu in skoraj tudi z enakimi usodami
za vsakega. Švicer Kaufmann je prišel na
56 m, njegov rojak Maurer v slabšem stilu
na 53 m. Popravlil se je Klančnik Gregor, ki
je obstal v lepi držji na 48 m. Prešern je
ponovil svoj padec na 40 m, Zenker pa se
je popravil na 55 m. Potem smo se tresli za
Hedenika, ki pa je spet podrsal na 41 m.
Oba naslednja češka Nemca sta se rešila z
znakmami 54, odnosno 50 m, nato pa se je
Avstrijec Klingler pognal na 58 m. (tedaj
najdaljši skok dneva). Toda še naslednji
češki Nemeč Palme, je dodal še pol metra
in dosegel tako najdaljši skok dneva v
konkurenci. Nato je prišla spet trojica naš-
ih in sicer Petrin in Zupan z obligatnima
padcema, Novšak pa v zelo lepem stilu z
dvema metroma naskoka na 57 m. Zadnja
dva — Rieger in Lasseur — sta dala repitvo
iz prvega kola s 54 odn. 53 m.
Za konkurenčnimi skoki se je zvrstila še
cela vrsta skakačev izven konkurence, med
katerimi je Novšak odnesel lovorko z dra-
jljavo 59 m. Atrakcija dneva pa sta si pri-
voščila Šviciarja Maurer in Lasseur, ki sta
kot zaključek izvedla krasen dvojni skok
na 50 m. Kakor v filmu.

Tehnični rezultati skokov

v mednarodni skakalni tekmi so bili nasled-
nji:
1. Palme Heinrich (HDW-ČSR) 152,3,
(56, 58, 5). 2. Novšak Albin (JZSS) 149,2 (55,
57, 3). Kaufmann Kristijan (Švica) 148,3, (57,
56, 4). Rieger Rudolf (Avstrija) 146,8, (55,
54, 4). 5. Klingler Anton (Avstrija) 144,3, (54,
58, 6). Lauser Jean (Švica) 54, 53, 7). Zen-
ker Jože (HDW-ČSR) 138,8, 52, 50, 8).
Maurer Fritz (Švica) 137,3, (55, 53, 9). Satt-
ler Kurt (HDW-ČSR) 155,7, (50, 51, 10).
Kolobch Fritz (HDW-ČSR) 134,5, (51, 54, 11).
Klančnik Gregor 76,9, 12. Zupan Ivan
60,3, 13. Hedenik Tine 43,1, 14. Petrin Franc
42,9, 15. Prešern Franc 37,2 (vsi JZSS).
Skoraj ob pol 17. je bila v prostorih Mle-
karske zadruge razglašitev rezultatov in
razdelitev daril. Pri tej priliki je zastopnik
pokrovitelja prireditve ministra prosvete
prosvetni šef dr. Sušnik pozdravil mladino
in izročil najboljšim tekmovalcem darila
mladinsko štivo. Razen tega je ravnatelj
Zveze za tujski promet g. dr. Žižek izročil
najboljše ocenjeni osnovni šoli — rate-
ški—prehodno darilo Zveze — lličnega smu-
čarja na mramornatem postavku. Zma-
govalci z mednarodne skakalne tekme bo-
do nagrajeni ob zaključku tedna.

Beseda o organizaciji

Organizacija tehnične strani — zdaj ne
mislimo na ono, kar je bilo tako ali tako
narobe s snočjo odgovorje — je bila spet
odlična. Stvar je povsem razumljiva, če se
ve, da so bili to pot na delu sami stari
preizkušeni smučarski organizatorji in sod-
niki, ki so se zdaj skoraj večinoma pretvo-
rili v velike bore za Planico in njen us-
peh. Vsak je bil na mestu in vse je slo,
kakor smo bili vajeni v tistih lepih časih
iz prvih let obstoja JZSS. Pa se nam je
spet zdelo žal, da se je JZSS kakorkoli od-
rekel sodelovanju številnih takšnih delav-
cev, kakršne ima danes v svojih vrstah
planjsko združenje. To združenje je zdaj
preostalo prvo letošnje udeleženo v slabih
vremenskih razmerah, vendarle prav do-
bro. Mi samo želimo, da bi šla njegova
pot, kljub polnom, ki mu jih mžejo pod
noge ne samo iz tujine, ampak tudi doma,
vedno samo in krojko navzgor!

Nemški protest
pri Vatikanu

Berlin, 7. marca. b. Nemška vlada je
vlozila pri Vatikanu protestno noto proti
kardinalu Faulhaberju zaradi njegovih iz-
jav dne 7. februarja, ko je s prižnice v stol-
nici v Monakovem dolžil nemško vlado kr-
šitve posameznih določb konkordata. Nem-
ška vlada poudarja v svoji noti, da ne
smatra prižnice za primerno mesto za na-
pade proti državi in sploh za razmotriva-
nje političnih vprašanj. Nemški škofje
imajo čisto drugačne naloge, ne pa, da se
vmešavajo v zadeve, ki se smejo urediti sa-
mo med pogodbenimi strankami.

Za izboljšanje položaja krojaškega stanu

Pobude in zahteve z občnega zbora Združenja krojačev, krojačic in sorodnih strok

Ljubljana, 7. marca.

V beli dvorani hotela Unona so se davi zbirali krojaški krojačice in moški sorodnih strok v občnem zboru svojega združenja, na katerem so razen delovne bilance iz preteklega leta predstrelali predvsem najnujnejše ukrepe, ki so potrebni za ohranitev njihove stroke v teži borbe z gospodarsko krizo. Dvorana je bila zasidena do zadnjega kotička, a razen članov organizacije so zborovanju prisostvovali tudi obrtni referent mestne občine dr. Frilih, zastopnik Zbornice za TOI Kavka, komisar okrožnega odbora Vrhove in zastopnik pomožniškega zbora Gubenski.

Načelnik Može se je v svojem otvoritvenem govoru spominjal napreje v preteklem letu umirih tovaršev bvišega dolgoletnega načelnika Kerskiča, podnačelnika Ložarja, Klimečka, Modic-Markotičeve in Novaka. Krojaški moštri in moštrice pa njihovi pomočniki in pomočnice so zadnji čas izročeni skoraj bednemu vegetiranju, ker ne morejo dobiti dovolj dela, še manj pa dosežejo primerne plačila za svoje izdelke da bi mogli vsaj skromno izhajati Statistika izkazuje da imamo zmerom večje število moštrov moštrice in izveženega krojaškega osebja, število odhivalcev pa zmerom bolj pada. V precejšnji meri je žalostnega stanja kriva tudi nesolidnost med obrtniki, ki prevzemajo delo za vsakršno ceno pri čemer pa znižujejo plače pomočnikom in tako sebi in njim prizadejajo veliko škodo. Pogostokrat se čuje da dela kakšen mojster ali moštrica oblike po tako nizki ceni da ne zasluži niti za kritje najbolj nujnih življenjskih potreb in neizogojnih obveznosti. Kakor v moski tako vlada v tem pogledu tudi v damski stroki obupna nesolidnost. Smisel rokodelstva obstoji ravno v kakovosti dela, in če začnemo enkrat to stran zanemarjati, bo nujno sledila poruba obrtniškega stanu.

Zamerom je večje število obrtnikov ki vrtajo svoje obrtne liste obstru, a to sistematično zapuščanje stroke ne pride legalnim moštrinom prav nič v korist, temveč samo v škodo, ker se s tem stalno veča koler šušmarjev. Šušmarstvo pa zmerom bolj pospešuje tudi prevleka zaposlitev vjenstva, posebno v damski stroki. Že dolgo se govori da se pripravila zakon o poljudanju šušmarstva a vse kaže da bo ta zakon zamudil svoj čas ker bodo mali obrtniki doleteli že zdavnaj popolnoma umreči. Največji vzrok slabih časov za obrtnika krojaške stroke pa je industrijska veleproizvodnja. Kjer jo pri nas predstavlja zlasti tvrdika Tivar. Tvrdika razpolaga z ogromnim kapitalom izdeluje sama blago za oblike in nastora z izredno razširjeno reklamo kar je posebnemu, tudi večjemu obrtniku nemogoče. Da se beda obrtniškega stanu vsaj malo omili je treba, da bi država industrijsko proizvodnjo kontingentirala v tem smislu da bi ne bila v škodo mali obrti. Prav tako bi bilo treba trgovcem prepovedati izvrševanje popravil in j-manje mere za oblike. Odpraviti pa bi bilo treba tudi dosejana praksa da nekatera državna samoupravna in občinska podjetja in razni zasebni zavodi izdelujejo krojaške izdelke in vrše tako na svojem področju vse graje vredno neolajno konkurenco. Na koncu je predsednik izrekel iskreno zahvalo Zbornici za TOI ki je bila obrtništvu zmerom v moralno in stvarno pomoč.

Iz področnega delovnega poročila ki ga je podal tajnik Rus, povzemanoo, da je posmrtniški fond izplačal lani svojcem treh umrlih članov 4.500 Din. Število članov posmrtniškega fonda ki postuje v okviru za druge je precej nizko in daje prav saba izračevalo stajaveki zavesti naše krojaške stroke. Lani je bil ustanovljen tudi sklad za primer starosti in onemodosti in njegova glavnica je narasla na dobrih 60.000 Din. V svojih nadaljnjih izjavanjih se je tajnik ponovno dotaknil vprašanja neolajne konkurence, prevseke davčne obremenitve in snova v razveščenih obrtnih pravice krojačev in krojačic. Posebno pozornost je bilo določeno osredinjeno da je ljubljanska podružnica Osebnih družtev obrtniških delavcev in slovenskem oremiju že lanko vesom svetlo predlog, naj bi se na splošno željo njegovih članov uredele delovne razmere v krojaški obrti s posebno kolektivno pogodbo. O tej stvari se je vsrlo več sestankov, ki so rodili negotovitev da združnje kot obvezna organizacija ne more skleniti kolektivne pogodbe vendar pa bo treba čim prej nat pota do ugodne rešitve aktualnega vprašanja.

Statistika izkazuje da je na področju združenja v mestu in najbližnj okolici delovalo ob koncu preteklega leta 249 krojačev, 169 krojačic, 42 moških 21 izdelovalcev perila, 10 krznarjev in 4 izdelovalke steznikov. Tako da je organizacija imela v celom 495 članov in članic. O krzni, ki je zmerom obvladuje delovni trg priča seznam v preteklem letu opuščeni obrti: 13 krojačev, 20 krojačic, 4 moške, 1 krznar in 1 izdelovalec perila na novo pa je prišlo 18 krojačev, 8 krojačic, 4 moštike in 1 krznar. Pomočnikov in pomočnic so po uradnih prijavah imeli krojači 152, kroja-

čice 102, moštike 10, krznarji 5, izdelovalci perila 2, izdelovalke steznikov 1. Na splošno predlanskemu letu se je število pomočnikov zmanjšalo za 29 na novo pa je napravilo pomožniške izpite 24 krojačev, 62 krojačic, 13 moštik in izdelovalce perila in 1 krznar. Vajencev je bilo na področju združenja ob koncu preteklega leta 349. Na krojače jih je odpadlo 122, krojačice 159, moštike 41, krznarje 18, izdelovalce perila 9. Te številke so za sedanje razmere brez dvoma previsoke, in prav dvomljivo je kje bo ves ta naraščaj po opravljenem pomožniškem izpitu lahko iskal dela. Na koncu je tajnik v imenu združenega blažajnika podal še računski zaključek in novi proračun ki in je občni zbor na predlog članov nadzornega odbora Lozbarja in Rojme soglasno odobril.

V vrsti resolucij, ki jih je predlatal načelnik je bila najvažnejša naslovljena na Zbornico za TOI, ki naj se z vsem svojim vplivom zavzame da se industrijska proizvodnja omeji v korist male obrti; da se industrijski prepove prodajati izdelke na drobno; da kaznilnica poboljševalnice, semostanski in drugi zavodi ne bi izvrševali kroja-

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 7. marca.

Čajanka pri češkoslovaškem konzulu

V zvezi z nedeljsko slavnostno predstavo Gotovčevega »Era z onega sveta«, ki sta ga Jugoslov.-češkoslovaška liga in gledališka uprava izvolili za proslavo 87 letnice častnega prezidenta CSR T. G. Masaryka, in v čast skladatelju Jakovu Gotovcu sta češkoslovaški konzul g. St. Mišoski in gospa priredila v soboto popoldne v svojem stanovanju čajanko. To pot so se v saloni odličnega predstavitelja bratske republike zbrali poleg večjega števila uglednih povabljenecv predvsem gledališki krogi z intendantom g. Otonom Župančičem na čelu. Poleg skladatelja g. Gotovca je bil navzoč tudi francoski dirigent g. Rhené Baton, ki je tako imel priliko, priti v stike z zastopniki našega gledališkega in glasbenega življenja. Kakor vse recepcije pri češkoslovaškem konzulu, je tudi ta petlika ob ljubizmi pozornosti obeh gostiteljev, ki tako nudita predstaviteljem našega kulturnega življenja pri nas sicer redko priliko, da se sestanejo in navežejo družabne stike.

Komemoracijo za pokojnim dr. Jankom Kersnikom

so priredili sinoči v verandi »Uniona« pokojniški sošolci — maturanti ljubljanske humanistične gimnazije iz l. 1900. V začetku je profesor g. Jeraj zaigral na violini »Vsi so prihajali! njega ni bilo, kar je navzočne pokojnikove sošolce globoko ganilo. Govorili so generalstajni polkovnik

Maribor preko nedelje

Maribor, 7. marca.

Občna zbora JNS v Mariboru

Minule dni sta se vršila občna zbora organizacij JNS za I. in IV. mestni okraj. Za prvi okraj je bil občni zbor v četrtek 4. t. m. v strankinih prostorih, za IV. pa 6. t. m. pri Kosiću v Korosčevi ulici. V novem odboru za I. mestni okraj so med drugim gg. Mahorčič, Novak, Podgoršek, Krizmanič, Bureš, Vahter, Spindler v zboru za IV. mestni okraj pa gg. Večjak, Kežar, Kosi, Batič, Klajnšek, Benko. Odbora se bosta konstituirala na prvih sejah. V temu narca bosta še občna zbora okrajnih mestnih organizacij JNS za III. in V. mestni okraj.

Gasilska župa za Maribor levi breg je zborovala

V hotelu pri »Orlu« so se zbrali popoldne zastopniki 17 čet gasilske župe Maribor levi breg na občni zbor, ki mu je prisostvoval tudi podstarešina gasilske zajednice g. Bogdan Pogačnik. Zbor je vodil zaslužni starešina župe g. Srečko Kranjc. Z zborovanja je bila odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vis, kraljeviču Tomislavu, pokrovitelju jugoslovenskih gasilcev.

Iz tajniškega poročila g. Ambrožiča je razvidno, da je imelo vseh 17 čet župe 427 izvrševalnih, 112 popornih in 14

ličih del na širo obsejstvo; da se malemu obrtniku omogoči udeležba na državnih, samoupravnih in občinskih dražbenih dobavah; da se prepriča delavcem po raznih zavodih posebnim v obrtne pravice rokodelcev; da se trgovinam prepove popravlilo oblike in jemanje mere; da se šušmarstvo zane zatirati na strojni način kakor doslej; da se pavlarna pridobivna za najširšeke obrtnike, ki so komaj po en mesec ali kvotomju po dva meseca v sezoni zaposleni; da se pavlarna pridobivna razširi na vse male obrti; in na vse kraje trg ozira na število prebivalcev in da se komaj prepriča vsako prirojanje krojaških tečajev in modnih revij, razen po krojačih in krojačicah ki so kot strokovnašči edini poklicani za takšne prireditve. Na bansko upravo ee krojači obratujejo s prošnjo naj ee pomožniški, ki so končali učno dobo in vas tri letniške strokovno nadaljevalne kole ter opravili pomožniški izpit ko so bili stari 17 let, oprostite nadaljnega obiskovanja uadajevalne šole, ker ta zahteva ni mti v njihovem zmožnem niti moralnem interesu. Predsedniku mestne občine, direktorju pošte in upravniku policije bo združenje predložilo poselne spomenice, v katerih se vse tri instance naprošajo naj se omogoči dobava obiek za njihove uslužbovce po domačih malih obrtnikih.

Za delegate v okrojni odbor obrtniških združenj so bili izvoljeni Sečič, Iščič, Lombard, Jelovšek, Pušnik, Avčič, Maše in mojstrice Renčičeva, Seljakova in Rozmanova, nato pa je bil izvoljen še poseben odbor z nalogo da stopi v stik s pomožniškim zborom in pripravi vse potrebno za sklenitev kolektivne pogodbe.

Samomor ali nesreča

Dolenjski vlak, ki je prispel popoldne okoli pol 16. ure na dolenski kolodvor, je imel na kolesih kri in ostanke las. Kakor sodijo, je moral vlak nek'e pri Radohovi vasi povoziti neznanu osebo. Seveda tudi ne vedo, ali gre za nesrečo ali samomor.

Ponesrečen vlom v lekarno

V Bahovčevu lekarnu na Kongresnem trgu je bil izvršen vlom v času od snoči na danes, ko je bil kolaj zaprt. Vlomilec pa ni imel sreče. Odprl je nekaj predalov očitno nekakoj denar, a ker ni ničesar dobil, je spet šel. Daktiloskop je posnel odtiske, da bodo skušali dognati, ali neznanec mor. da ni li že znan grešnik.

Ni se dolgo veselil plena

Včeraj je prišel v neko trgovino na Sv. Petra cesti 4letni, v Nikšiču rojeni, a v Zagrebu bivajoči krojačar Gjukanovič Vukota, da si kupi blago za enajco. Možak pa je v primerenem trenutku pobasal kos blaga za srajce, ki je obezal 42 metrov ter po lepo popihal. Tvrmo so še v pravem času opazili in mu sledili, dokler ga niso dobili v Kolodvorski ulici ter izročili stražniku. Gjukanovič je že star prijatelj tuje lastnine.

častnih članov. Župa ima 7 motornih in 6 ročnih brizgalin, 7 gasilskih vozov in 3 avtomobile. Vse njeno premoženje znaša 600.000 Din, vrednost orožja pa 400.000 Din. V preteklem letu je bilo 17 večjih in 12 manjših požarov, ki so povzročili škode za 748.000 Din, a preprečena škoda se čeni na 5 milijonov dinarjev. Blagajniško poročilo je podal g. Fran Vavpotič. Proračun za tekoče leto bo sestavila nova uprava.

Pri volitvah je zmagala od g. Kostanjška predlagana lista. Nova uprava je postavljena pretežno iz dosežanjih funkcionarjev z agilnim starenšom g. Srečkom Kranjcem na čelu. Proti njemu so glasovali samo trije delegati.

Pri slučajnostih so obravnavali razne poredce zadeve, med njimi obvezno pogodno zavarovanje gasilcev, uvedbo 5. odstotne gasilske doklade v občinskih proračunih, mižanje taks za gasilske prireditve in drugo.

Zborovalce je pozdravil podstarešina gasilske zajednice g. Pogačnik, se zahvalil upravi za dosežanje delo in izročil starenšini g. Srečku Kranjcu in podstarešini g. Ernestu Golobu odklonjanji gasilske zveze za njuno poštvarovalno in nesebično delo v pomoč bližnemu. V izbranih besedah je pohvalil njuno delo tuji garnizonar polkovnik g. Maslač.

Ruski večer

Je bil sinoči v dvorani Kazine. Na spore, da so bile solistice pevke točke člani-

ce ljubljanske opere Olge Ojdekopove in člana zagrebške opere Anatol Monoševskega. Ojdekopova je dodala programnim točkam še Krištofca »Nimfosa Monoševski pa pesem o Volgi iz Loharjevega »Car reviča«. Oba solista sta mariborsko občinstvo navdušila. Pri klavirju ju je spremljal mariborski klavirski virtuoz dr. Roman Klasič. Toplega aplavza je bil deležen tudi baletni mojster zagrebške opere Froman s svojim tatarskim in kitajskim plesom.

Zbor podravske planincev

V Sokolskem domu v Rušah je imela 37. občni zbor najstarejša podružnica SPD. Zgodovino podružnice je podaj ustanovitelj Davortin Lisjak. O živahnem podruž.

Prisrčen sprejem bolgarskih pevcev

Včeraj je prispel v Maribor sofijski pevski zbor Rodna pesem

Maribor, 7. marca. Čeprav je bil prihod pevcev in pevka sofijskega pevskega zbora Rodna pesem napovedan za jutri popoldne in je bil sinoči nenadoma najavljen za danes ob 15.50, se je vendar zbral k sprejemu na glavnem kolodvoru številna množica, med njo predstavniki sokolskih in drugih organizacij. Zlasti mnogo je bilo mladih. Ob prihodu vlaka je zaorilo gostom v pozdrav navdušeno vzklikanje množice.

Gostom sta se peljala nasproti tajnik Jugoslovensko-bolgarske lige profesor g. Sedivy in vodja tukajšnjega matičnega koncertnega urada g. Bureš mlajši. Prisrčno dobrodošlico sta jim izrekla magistratni ravnatelj g. Rodošček in imenu mariborske mestne občine in predsednik ma-

ninjem delu so pa poročali predsednik inž. Teržan, Albert Koruza in inž. Solar. V odbor so kooptirani ravnatelj Anton Krejčič, inž. Leon Knez, Franjo Lampreht in Leinischitz. Oh velikemu navdušenju navzočih je bil izvoljen za častnega člana dosežani predsednik Davorin Lisjak, ki mu je odbor podaril umetniško diplomu in krasno sliko inž. Teržan je ob tej priliki v toplih besedah prikazal za sluge g. Lisjaka za razvoj pianinstva.

Smrten strel v sence

Sinoči si je pred hišo svojega tasta na Mejskem hribu pognal strel v sence 30. letni Nicifor Aleksander. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnil. Dejanje je izvršil očitno v trenutku duševne depresije.

Prej je priznal, zdaj zanika

Dežman s Konjšce spet zanika, da bi bil vrgel Klančičarjevo v Savo

Ljubljana, 7. marca. V tukajšnji sodne zapore so privedli 27-letnega Albina Dežmana s Konjšce nad Zagorjem. Orožnik s Poljsnika so ga aretirali zaradi suma, da je vrgel v Savo svojega bivšega ljubico Marijo Klančičarjevo iz Zagorja. Dežman je namreč te dni izdal njegov sedanji avak Dolanc iz iste vasi, s katerim sta prišla nekaj nazvrat.

V letošnjem predpustu se je Albin Dežman, sin uglednega gospodarja, poročil z Dolančevim Angelom iz iste vasi. Ko je nevestin brat grabil na jesen listje s svojim bodočim svakom, sta prišla v zaupen pogovor. Takrat je baje Dežman razložil Dolancu, kako se je pripetilo skrivnostni dogodek 7. junija lani na strmi poti, držeči iz Konjšce v Zagorje. Klančičarjeva je prišla takrat obiskat Dežmana, ker je izvedela, da ima razmerje z Dolančevom. Da bi se fant otresel Zagorjanke, ji je obljubil, da bo razmerje z drugo končal. Dežman in Klančičarjeva sta potem šla v Zagorje. Njima sta se pridružili še dve popotnici. Krenili so v dolino peč po silno strmji poti, viseci tih nad Savo. Sredi pota sta se Klančičarjeva in Dežman ustavila in poslala obe sopotnici naprej z izgovorom, da se bosta oba malo odpčila.

Kaj se je nato zgodilo v samotni steni, ne ve nihče. Dežman Albin je še izpovedal istega dne orožnikom, da je skočila Marija Klančičarjeva s stene sama v Savo in je še njega hotela povleči s seboj v smrt. Marijo so našli čez nekaj dni utopljeno v bližini Hrustnika. Že takrat so se razširile o skrivnostnem dogodku razne govorice. Zdaj pa je izpovedal Dolanc, da mu je rekel Dežman, da je sam pahnil Klančičarjevo s stene. Tako da se je Dežman iznebil dekleta in dosegel prosto pot do poroke z Dolančevim sestrom. Dolanc je dostel močkal. Ko pa je nedavno prišel Dežman pijan domov, izzval hišni preprij in nabil tudi svojo ženo Angelo, mu je svak v jezi očital tisti dogodek v steni. Poljskim orožnikom je prišlo to na uho, zato so brž aretirali mladega moža.

Dežman je ob aretiranju svoje dejanje priznal, kakor mu ga je očital njegov svak, v sodni preiskavi pa zanikuje umor in trdi, da ga je ovadil njegov svak le iz maščevanja. Vse se zdaj zanima za razpravo pred ljubljanskim sodiščem, ki naj dožene, kje je resnica. Dolančevi so zelo premožni in Dežmanov oče Jakob je ugoden mož.

Dolenjec v Gradcu osumljen komunizma

Preiskava sredi noči pa je dognala, da je le miroljubljen Kranjec

Gradec, 6. marca. Te dni smo imeli v Gradcu visok obisk. Na uradno inspekcijo je prišel sam kan. cejar dr. Schuschnigg. Večina stajercev je drugače orientirana kakor dunajska gospoda. Tudi pri nas se močno pozna navdušenost za Führerja Hitlerja. Prav zaradi simpatij stajercev do Hitlerja je imela tukajšnja policija obilo skrbi, ko se je izvedelo, da bo prišel na obisk visoki dunajski gost. Tajni policisti, med katerimi je celo nekaj Rusov in takih, ki so za časa Avstrije služovali tudi v Ljubljani, so stikali za sumljivci vsehovod. No, zaradi tega je prišel v neprilike tudi Dolenjec g. Erjavec, doma iz Ivančne gorice pri Stični, kjer ima fotografski atelje, mehanično delavnico in zastopstvo motorjev. Skoro mesec dni se je mudil v Gradcu, da se je seznanil z novimi pridobitvami na fotografskem in mehaniškem področju.

ima čisto slovenski izraz, podoben pravcatemu Rusu. Naš policijski organ je takoj prijavil zadevo komisariatu in ovadil g. Erjavca za komunističnega agitatorja. Družba rojakov se je iz gostilne razšla domov. G. Erjavec je šel v svoje stanovanje. Ko je pravkar zadržal, ga je prebudila patrolja treh policijskih organov in mu povedala, da je osumljen zvez s Kominternom in da morajo izvršiti prijem preiskava. G. Erjavec je zanikal zvez s prevratnimi elementi in zatrjeval, da je le po trgovskih poslih v Gradcu. Možje postavili pa se niso dali pregovoriti. Pretaknili so vso Erjavčevu prtjago. Izkazalo se je, da ima mož z ruskim obrazom le privatno in trgovinsko korespondenco. Šele po izvršeni preiskavi so se policijski organi prepričali, da je izletnik z Dolenjskega miroljubljen gost, čeprav njegova postava in poteze kažejo, kakor bi bil v sorodu s samim Stalinom. Ves dogodek je med tukajšnjimi slovenskimi rojaki izzval obilo govorice in tudi dobre volje...

Oui dan, malo pred prihodom kancelarja, je bil g. Erjavec v družbi z nekaterimi slovenskimi rojaki, ki jih je mnogo v Gradcu. Družba je bila razigrane volje in je seveda govorila slovenski. Eden izmed shtabujočih tajnih policijskih organov je postal pozoren na stasitega Dolenjca, ki

Kupujte domače blago!

Čez drn in strn...

Prerokba generala de Llana

General Quisippo de Llano, ki je zavzel Madrid, je dal dopisnikom inozemskega lista izjavo, da bo Madrid padel 2. marca. Na vprašanje častnikarjev, kako mora to predvideti, je dejal, da so imeli milicioni v zadnjem času tako ogromne izgube, da se ne bodo več mogli upirati nacionalistični ofenzivi... Takoj po padcu Madrida bodo nacionalisti pričeli akcije proti onim dojem kamor se bo skrila rdeča vlada v Valenciji. Končno se izve iz štaba nacionalnega poveljstva da so vladne čete zadnje dni vrgle v borbo dobro izvežbane rdeče čete, za katere ne vedo kako so prišle na bojišče in kdo jih je pridobil za rdečo stvar. (Slovenski dom, 24. III.)

Strah ima velike oči

Naj sto milijonov vojakov redne vojske bo odesel imela Sovjetska Rusija. Do sedaj jih je imela okrog 600.000 (Slovenski dom, 1. III.)

valcev. Po računih »Slovenskega doma« pri de torej na poldrugega prebivalca v Zvezi sovjetskih republik en rdeč vojak.

Plinska maska in jes

Za vsakega prebivalca posebno plinsko masko bo dala izdelati Turčija. V lovarnici se nahaja v neposredni bližini Ankare, dovrsje vsako leto 100.000 mask. Najprej bodo preskrbeli prebivalce velikih mest, nato pa provincialce. (Slovenski dom, 1. III.)

Po urečah jih boste spoznali

Španski prestolnici, ki je še v rokah Caballerove vlade, bjejejo menda zadnja ure, Francovi vojaki so ee tako približali mestu, da so napravili barikade iz vreč. (Slovenski dom, 2. III.)

stran. Vreče so namreč kot eden najbolj praktičnih načinov strelskega jarka dobro organiziranim armadam ee od nekajdi priljubljene za obrambo v mestu in na odprtem polju.

Zdravje maršala Grazianija

Italijanski podkrnji Abesinije maršal Grazianij je zaukazal, da se mora prenesti truplo rase Deet z Addis Abebo, kjer ga bodo javno razstavili. S tem huče Italijanska uprava prebivalstvu Abesinije dopovedati, da je ras, ki je tako dolgo vnamurjal deželo, mrtev, pokazati pa tudi hoče, da so vsi takšni uporniki podvigi, kakršni je bil oni rase Deete, zaman.

Predčasna poplava

Tudi Popovo polje v Hercegovini je poplavljenno, vendar predčasno. Prebivalci ee boje, da bi voda ostala še naprej ter ne bi mogli posejati polja. Če ee jim slutnje izpolnijo, bo v teh krajih nastala velika lakota. (Slovenski dom, 4. III.)

Špicelj ali reporter

O svojih smoli bo morda vedel kaj več povedati tudi g. dr. Dinko Puc, ki se je včeraj ob 11. dopoldne znašel v gostinji »Derenca« na Rimski cesti v prazni mučenem počitku. Tam je bilo napovedano nekakšno zborovanje, ki se je tudi začelo, pa za nekatero kakor morda za dr. Puca, le prežgoda; in prežalostno končalo. In to zaradi človeka, ki ni bil povabljen, pa ima vseeno dostop na vsako vrste urredilcev? Nož je prišel iz mode Zivela sta v zakonu 30 let, toda otrok nista imela, čeprav si je Luka želel potomcev. Baš ee je, da bo njegovo veliko premoženje pripadlo po njegovi smrti tujim ljudem. V tem strahu je živčno oboliel in v takem stanju je zasadil ženi nož v srce, kar je brez dvoma za današnje čase nenavaden zločin. (Slovenski dom, 4. III.)

Samo u Nemčijo nikar

Izmed 48 Nemcev, ki so bili pred meseci aretirani v Moskvi in Leningradu, je bilo te dni po odredbi ljudskega komisarija za notranje zadeve obojenih na izgon iz Rusije 10. Določava se sedaj, da se dva teh ne želita več vrniti v Nemčijo. V navzočnosti nemškega poslanika sta oba izjavila, da hočeta še nadalje ostati v Rusiji ter eta v ta namen pripravljena prestatl vsako, še tako hudo kaznen za svoja dejanja. (Slovenski dom, 5. III.)

Sportna medelja

Deleobrat v nošometu

Nezaslužen visoki poraz Ljubljane - Surova igra Jugoslavije - Gradjanski vodi dalje BSK v Splitu poražen

Z večerajšnje nedelje smo pričeli spomladanski del državnega nogometnega prvenstva. V borbi za točke je bilo vseh deset ligaških klubov, torej dovolj prilike za nestrpno pričakovanje rezultatov, ki so prav zanimivi. Od Ljubljane nismo pričakovali, da nam bo prinesla domov kako piko. Želeli smo samo, da poraz ne bi bil previsok. Jugoslavija je močan nasprotnik, zlasti na svojem igrišču. Zalibog je Jugoslavija igrala zelo surovo. Poraz Ljubljane 0:3 je vsekakor previsoko izražen.

Druga tekma v Beogradu je prinesla zmago Basku, poraz pa Hašku. Bask je s svojo zmago napravil Ljubljani precejšnjo uslugo. Saj je Hašk na spodnjem delu tabele zelo oster konkurent ljubljanskemu moštvo.

Gradjanski si je s svojo visoko zmago celo utrdil vodilno pozicijo in so se njegove šanse za naslov državnega prvaka izboljšale. Concordia pa ostane še dalje najtesnejši kandidati za izpad iz lige.

Osiješka Slavija je prinesla majhno »senzacijo«. Porazila je sarajevsko Sla-

vijo, s tem vrgla Sarajlje z II. na IV. mesto, sama pa je skočila z IX. na VII. mesto.

Zadnja, toda ena najvažnejših je bila tekma v Splitu med Hajdukom in dosedanjim državnim prvacom BSK. Beograščani so bili poraženi ter zaradi tega padli s III. na VI. mesto. Hajduk pa se vzpenje na IV. mesto tabele. Prišel je s IV. na II.

Tudi Jugoslavija je napredovala, in sicer na III. mesto, Bask je avanziral na V., dočim je Ljubljana nazadovala za eno mesto ter je sedaj osma. Hašk je na predzadnjem mestu pred repkom Concordio.

Tablica je sedaj naslednja:

Gradjanski	10	7	2	1	27:9	16
Hajduk	10	6	0	4	23:11	12
Jugoslavija	10	6	0	4	25:14	12
Slavija (S)	10	5	2	3	23:18	12
Bask	10	5	2	3	19:17	12
BSK	10	4	3	3	21:12	11
Slavija (O)	10	3	2	5	13:23	8
Ljubljana	10	2	3	5	9:17	7
Hašk	10	2	3	5	12:26	7
Concordia	10	1	1	8	10:36	3

Jugoslavija: Ljubljana 3:0 (2:0)

Beograd, 7. marca.

Za današnje prvenstveno tekmo, ki se je odigrala po tekmi Bask : Hašk, je vladalo veliko zanimanje in je prišlo na igrišče okoli 5000 gledalcev. Zalibog je tekma izrodila, in to zaradi surove igralske Jugoslavije, ki so se, kakor se je zdelo, hoteli z nedovoljenimi sredstvi maščevati za poraz, ki so ga doživeli v jesenski sezoni v Ljubljani.

Ljubljana je odigrala danes gotovo svojo najboljšo tekmo, odkar obstoja. Čeprav so bili posamezni igralci Ljubljane po surovi igri domačinov poškodovani, so v drugem polčasu predvedli izredno lepo igro, vendar je sodnik Vasa Stefanović vsako njihovo akcijo z napačnimi odločitvami pokvaril. Gotovo je, da bi neodločen rezultat ali pa k večjemu zmaga Jugoslavije z 1:0 bolj odgovarjal predvedeni igri obeh moštev.

Igralci Jugoslavije so hoteli naskakovati ljubljanske igralce, tudi če ti niso imeli žoge. Igra je bila zelo hitra. Žoga je šla iz enega polja v drugo. Zecević je v 3 min. izrazil težko situacijo pred golom Ljubljane ter zabil prvi gol. To je ljubljanske igralce nekoliko depimiralo. V 35. min. je Lojančič dobil žogo v sredini ter jo vodi proti ljubljanskemu голу. Hasl mu popolnoma pravilno odvzame žogo, toda Lojančič zagreši grob foul nad njim ter ga je poškodoval na trebuhu in na kolenu. Hasla so morali odnesti z igrišča. Vratar Ljubljane Logar, ki je bil danes neverjetno postrtovalen in dober, zaradi česar je bil tudi deležen aplavza objektivne beograjske publike, je tekel

proti Lojančiču. Sedaj je prišlo v kazenskem prostoru do hude gneče, skoraj bi rekli do spopada. Sodnik Vasa Stefanović je izključil Lojančiča, tako da sta obe moštvi igrali z 10 mošči. V 40. min. je prišlo zopet do hude gneče pred ljubljanskim golom. Logar je nesrečno zanetil vrata ter padel, pri tem pa docela nehoti z nogo poškodoval Sijačića. Pri tem je padel drugi gol za Jugoslavijo. Zaradi tega je sodnik izključil popolnoma nedolžnega Bertoncija. Sijačića so odnesli in obe moštvi igrali z 9 ljudmi.

V drugem polčasu se vrne Hasl. Igra je zelo ostra in surova z obeh strani. V 15. min. je Petrović zabil tretji gol. V drugem polčasu so Beograščani v 30. min. poškodovali tudi Ježa, ki je nato samo še statiral. Tekma se je nadaljevala v istem tonu surovosti do konca.

Bask : Hašk 2:1 (0:0)

Hajduk : BSK 4:2 (3:0)

Gradjanski : Concordia 5:0 (4:0)

Slavija O : Slavija S 2:1 (2:1)

Podsavezno prvenstvo

Zanimive borbe v podsavezni ligi - Neredi v Kranju

Ljubljana, 7. marca.

Tudi v podsaveznem prvenstvu je bil spored zelo pester in obširen. Obe skupini I. razreda sta bili v boju, pa tudi II. razred ni počival. Tekme so nudile prav zanimiv sport, zalibog pa je prišlo v Kranju do neredov ter je moral sodnik tekmo predčasno prekiniti. Gotovo to ni dobro znamenje ob začetku sezone in LNP bo moral strogo nastopiti, da se taki incidenti ne bodo ponavljali.

V naslednjem poročila

Slovan : Reka 6 : 3 (3 : 1)

Za prvenstveno srečanje med tema kluboma je bilo mnogo zanimanja; sicer je igrišče na Viču skoro vedno dobro obiskano, v trenutni situaciji, ko je šlo za to, da se prvenstvena tablica razčisti, je bil interes seveda še tem bolj poudarjen.

Stevilnih gledalcev pa moštvi nista mogli navdušiti. Polovica prvga dela igre je potekala v popolni mlahnosti, nobene borbenosti ni bilo, nikomur se ni hotelo zaigrati. Šele s trenotkom, ko je Slovan začel beležiti svoje zgoditke, se je borba vsaj v toliko razmahnila, v kolikor so Slovanovci, podžgani po svojih uspehih vložili v stvar nekoliko več poleta in truda. Do konca polčasa so si priborili toliko terensko premoč, da so Rečane potisnili povsem v podrejeno vlogo.

Po odmoru se slika ni mnogo spremenila. Rečani so ponovno pregrupirali svoje moštvo. ali Slovanovci so vztrajno nadaljevali s svojim stilom igre. Nanizali so golov kar tja do 6:2 in šele par sekund pred zadnjim žvižgom se je Rečanom posrečilo postaviti rezultat na kolikor toliko znosno razmerje 6:3. Sicer pa so tudi v drugem polčasu bili vseskozi pasiven partner v partiji.

Slovan je postavil nesporno boljše moštvo v polje. Razpolagal je z boljšim napadom in z boljše srednje vrsto. Tudi branilca sta bila v primeri z reškima zanesljivejša. Vratarja sta igrala na efekt, kar je bilo za reško moštvo, ki je bilo izpostavljenost trajnejšemu pritisku bolj usodno kot za Slovanovo, v katerem vrtar ni imel prilike, da bi povzročil večjo nesrečo. Zelo je ugajala napadalna trojka, od kril pa je bil Hudiek vsekakor boljše. Dasi se v začetku ni mogel prav znajti. Keravec je napravil v vseh devetdesetih minutah samo eno pametno in uspešno potezo, ko je lovanoviču

opravil pripravilno delo za četrti gol; v ostalem pa je bil najšibkejši od vse napačne petorice. Dobra sta bila, vsaj defenzivno, oboja stranska krilca, srednji ni vzdržal do konca; dokler pa je bil pri močeh, je bil boljši srednji krilec v polju.

Vičani so povsem razočarani. Nič jim ni šlo od rok. Zatajil je predvsem Kokoj na mestu srednjega krilca, sicer steber v moštvo. Preko njega se je raztegnila šibkost po vsej srednji vrsti, in ko je še v ožji obrambi edini Brvar postavil pol moža, je seveda bilo vse polno vrzeli, skozi katere je Slovanov napad vedno našel po kako priliko za uspeh. Poglavje zase je bil vratar Markič, ki mu je bil očitno edini cilj, da se z nepotrebnimi paradami pred golom producira. Ob neki priliki bi si bil skoro zlomil tilnik, ob dveh tretjih drugih pa je po njegovi »zaslugi« našla žoga pot v mrežo. Tudi napad je bil zelo pestro sestavljen, po svoji učinkovitosti pa ni bil dorasel nobeni drugorazredni obrambi.

Do 27. min. je ostalo 0:0. Tedaj je prišlo po kotu proti Reki do nespornazuma med akterji reške obrambe in žoga je pasirala ertji. Takoj zatem je Slovan zopet v napadu in Jančigar pošlje krasen strel pod prečko, najlepší gol dneva; sicer mu je malo pomagal Markič. Deset minut pozneje, v 38. min. je bila zopet nerodna situacija pred reškimi vrati in tokrat je Repovž potisnil usnje preko črte. Par minut pred koncem je podaljšal Legat prost strel in premagal Gašpariča, torej 3:1.

Prve minute po odmoru je Slovan zopet v lepem poletu in postavi v 5. min. po Jovanoviču, v 9. pa po Hudjeku na 5:1. Sledi potem po možnosti še šibkejša igra, kot je bila doslej. V 24. min. pobegne Slanina Slovanovi obrambi in zniža na 5:2, pa se mu kmalu revanšira Hudjek, ki v 27. min. postavi na 6:2. Skoro bi bil ta rezultat ostal, ali se v poslednjih izdihljajih igre utedne Slanina znižati na 6:3.

Kranj : Hermes 0 : 0

Kranj, 7. marca.

Današnja podsavezna prvenstvena tekma je zalibog prinesla incident, ki ga je treba najstrožje obojati. Sodnik je moral v 27. min prvga polčasa prekiniti igro. Kranjčani so iz of side pozicije zabil gol, ki ga sodnik Kos ni priznal. Igralci Kranja so tedaj

obkolili sodnika, reditelji in funkcionarji, pa tudi občinstvo je vdrlo na igrišče, tako da je bil sodnik prisiljen k svoji odločitvi. Prišlo je do neugodnih scen, pri katerih sta bila tudi dva stražnika s kamenjem ranjena. Hermežansko moštvo so morali stražniki spremiti na kolodvor.

Olimp : Amater 3 : 2 (3 : 1)

Celje, 7. marca.

Na Olimpijevem igrišču se je danes vršila pred 200 gledalci prvenstvena tekma med Olimpijom in trboveljskim Amaterjem. Moštvi sta v splošnem nudili enakovredno igro z dobrimi kombinacijami. Napada pa sta bila premalo povezana.

Tekma je bila živahna in napeta. Gostje so začeli takoj diktirati hitro tempo in prešli v lahko premoč. V 12. min prevzame Abram žogo volley in zabije prvi gol za Amaterja. Trboveljčani krepko pritisnejo. V 24. min. pade Amaterjevemu vratarju žogo iz rok. Flis je na mestu in izenači. Olimp se končno znaide in igra je izenačena. V 31. min. povisja Cater na 2:1 za Olimp, v 40. min. pa z enajstmetrovko pa na 3:1.

Po odmoru pritisnata obe moštvi. Kljub temu ima Olimp v prvih 30. min. nekoliko več od igre. Končno se Amater otrse nasprotnika in začne krepko napadati. Ismed mnogih šans pa izrazi samo eno, ko je Jordan v 41. min. znižil na 3:2.

Sodil je g. Hobacher strogo in objektivno.

Železničar : Atletiki 4 : 3 (2 : 2)

Na igrišču pri Skalni kleti je tej prvenstveni tekmi prisostvovalo okoli 400 gledalcev.

Gostje so razočarani. Predvedli so sicer dobro tehnično in kombinatorno igro, napad pa je bil vse premalo odločen in precej raztrgan.

Atletiki so tehnično zelo zaostajali za gosti, igrali pa so z voljo in postrtovalnostjo. Imeli so celo več od igre, vendar pa niso znali izrabiti ugodnih šans.

Tekma je bila do konca živahna. Po lepem napadu Atletikov je Schuh še v 4. min. zabil vodilni gol. V 8. min. je Golinar izenačil. Dve min. kasneje pa je Turk zvišal na 2:1 za Železničarja. V 41. min. je Schneider po krepki akciji Atletikov izenačil.

Po odmoru gostje pritisnejo in že v 3. min. pošlje Pavlin lahko obranljivo žogo v mrežo domačinov. Atletiki se ne dajo ugnati. Napadi se menjavajo. V 20. min. prevzame Koželj žogo iz kota volley in izenači. V 28. min. izrazi Habig gnečo pred golom Atletikov in povisja na 4:3. Atletiki poskušajo, Železničar preide v premoč, rezultat pa se zaradi dobre obrambe domačinov ne menja.

Sodil je g. Reimprecht točno in objektivno.

Maribor : Rapid 4 : 1 (1 : 1)

Maribor, 7. marca.

Na Rapidovem igrišču se je danes popolnoma odigral tako imenovani mariborski »derby«. Toda od nekaj tako popularnih srečanj med obema starima rivaloma je ostalo še ime, kajti na igrišču se je kljub pomenu današnje tekne in lepemu vremenu zbralo le okoli 200 gledalcev.

Maribor je nastopil z isto postavo kot preteklo nedeljo proti ČSK. Svojo zmago si je priboril šele po zelo težki borbi. Posrebno je ugajala napadalna vrsta, v kateri sta zopet briljirala Miloš in Tičar, ki sta s svojo odločnostjo priborila Mariboru dve dragoceni točki. K lepemu uspehu pa je znatno pripomogla tudi ožja obramba, ki je imela mnogo in težkega posla. V tej formaciji sta se zlasti odlikovala vratar Koren in branilec Kramberger. Pa tudi krilca vrsta je v drugem polčasu izdatno podpirala napad, pri tem pa uspešno pomagala obrambi. Uspeh, ki ga je danes dosegel Maribor, je tem lepši, ker je Maribor moral igrati skoraj vsa tekma samo z 10 igralci. Vodja napada Starc je bil že takoj v začetku težje poškodovan.

Rapid ni tako slabo igral, kakor se da morda sklepati iz rezultata. Napad je uprizarjal lepe akcije, toda nima moza, ki bi znal realizirati zrele pozicije. Seveda je bila na drugi strani obramba Maribora prehudovirna, tako da so se vse akcije običajno končale že na kazenski črti. Najboljši moč je imel Rapid v krilski vrsti, dočim obramba ni bila na višini ter igrala zlasti taktično zelo slabo. V napadu je imel Rapid 5 ljudi, ki so igrali vsak po svoje. Zaradi tega sicer dobro izpeljane akcije niso imele uspeha, ker napad ni bil homogen celota. Tako se je zgodilo, da je bil Rapid tudi danes poražen, dasi poraz ni bil neobhodno potreben.

Igra sama je bila izrazita borba za točke, zalibog pa je čestokrat prestopila mejo dovoljenega, kar gre na rovaš sodnika g. Nemca, ki ni znal zatreti surove igre.

Goli so padali v 10. min. po Tičarju iz prostega strela z dajave 25 m, v 18. min. je Krajer prav tako iz prostega strela s kazenske črte izenačil. V drugem polčasu je bil v 12. min. Miloš uspešen, minuto kasneje je Tičar povisjal na 3:1 in v 36. min. je Miloš postavil končni rezultat 4:1.

V predtekmi je rezerva Rapida porazila rezervo Maribora s 3:1 (1:0).

ČSK : Celje 2 : 2 (2 : 2)

Čakovec, 7. marca.

Za današnje prvenstveno tekmo je vladalo izredno veliko zanimanje, to zlasti zaradi tega, ker je bil ČSK v josenjski sezoni poražen v Celju z 0:6.

Celje je danes predvedlo odlično igro ter izsililo na tujem igrišču neodločen rezultat, kar samo po sebi predstavlja lep uspeh. V vrstah Celja sta se danes odlikovala srednji krilec Slamič ter vratar.

Domačini so bili v prvi polovici prvga polčasa v lahki premoči in je v 27. min. Vamplin dosegel prvi gol. Isti igralec je v

30. min. zvišal na 2:0 in šele sedaj se je moštvo Celja znešlo ter uprizarjalo lepe napadalne akcije, ki so imele tudi uspeha. V 32. min. je desno krilo gostov znižil rezultat na 2:1 in v 35. min. je Celje iz kornerja izenačilo.

V drugem polčasu sta se oba nasprotnika prizadevala, da bi dosegla zmago, vendar je rezultat ostal neizpremenjen.

Tekma je bila od začetka do konca zanimiva, vendar je ostala v mejah dovoljene igre.

Prav dobro je sodil g. Camernik

LJUBLJANSKI DRUGI RAZRED:

Mars : Svoboda 4:1 (1:1).
Mladika : Grafika 1:1 (1:1).
Jadrani : Korotan 6:2 (2:1).
Moste : Slavija 2:0.

II. RAZRED DOMZALE-KANNIK:

Domžale : Zalog 11:0 (4:0).
Disk : Menges 3:2 (3:1). Prva tekma je bila v Domžalah, druga pa v Mongšu.

Ostale nogometne tekme

PRAGA: Prvenstvo. Slavija : Plzen 6:1. Kladno : Sparta 1:0, Viktorija Žilček : Prostějov 1:1, Bratislava : Nachod 3:1. Moravska Slavija : Viktorija Plzen 4:2. Zidenice : Rusy 1:1.

DUNAJ: Prvenstvo. FAC : FC Wien 2:1, Admira : Vienna 2:2, Rapid : Favoritner AC 6:0, Austria : Wacker 4:2, Postsport : Hakoah 2:1, Sportklub : Libertas 1:1.

RIJN: Prvenstvo. Ambrosiana : Fiorentina 2:2, Genova : Juventus 1:1, Bari : Roma 1:0, Napoli : Lucchese 4:2, Torino : Bologna 3:3, Lazio : Novara 1:0, Triestina : Milano 6:0, Alessandria : Sampierdarena 1:0.

BUDIMPEŠTA: Prvenstvo. Hungaria : III. okraj 8:2, Budai : Bocskai 2:1, Elektromos : Ferencvaros 2:1, Szeged : Nemzeti 1:1, Ujpest : Budafok 7:0, Pöbös : Haladás 4:1.

AMSTERDAM: Nizozemska : Švica 2:1.

Smučarske tekme Slalom kluba 34

Slalom klub 34 je priredil včeraj na Gorjušah medklubске tekme za seniorje, juniorje in mladino, in sicer za seniorje in juniorje na 10 km, za mladino pa na 5 km. Start je bil ob 9, pri koči Slalom-kluba 34, odkoder je šla daljša proga proti Hribarici po precej dolgem vzponu na Spodnje Gorjuše deloma v smuku, deloma po ravnini, nato proti Kranjski dolbi v složenem vzponu in proti cilju v močnem smuku. Mladinska proga pa je preje zavila proti Kranjski dolini.

Snežne razmere so bile še dovolj ugodne, ker je ponoči padlo 5 cm novega snega, ki pa se je med tekmovanjem malo ojužilo, tako da je bilo le težko pogoditi pravo nivo. Tehnično je bila proga zelo lepa in ne težka. Vsi tekmovalci so jo presmučali brez nezgode, le dva sta zlomila smučer. Starterju se je javilo na startu 7 seniorjev in 15 naraščajnikov, in sicer člani Bratstva, Reke, Mojstrane, Ilirije, Poljan in Slalom kluba 34. Tehnični rezultati so bili:

Seniorji in juniorji: 1. Smolej Fran (Bratstvo) 40:02, 2. Magister Stane (Poljane) 46:10, 3. Stopar Brane (Ilirija) 46:16, 4. Bertlot Bogdan (Reka) 55:54, 6. Hvale Maks (Reka) 55:54, 7. Zuccato Vinko (Reka) 1:01:10.

Mladina: 1. Pogačnik Tone (Bratstvo) 22:01, 2. Razinger Tone (Bratstvo) 22:33, 3. Lichteneger Ferdo (Mojstrana) 22:40, 4. Strumbel Tone (Mojstrana) 25:09, 5. Jurej Fran (Slalom) 27:20, 6. Abram Fran (Slalom) 29:08, 7. Čiuh Albin (Reka) 29:15, 8. Magister Rado (Slalom) 30:05, 9. Gale Viljem (Reka) 30:11.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Francosko oboroževalno posojilo

Ministrski predsednik Blum je pojasnil vladne sklepe za ureditev finančnega in valutnega vprašanja

Pariz, 7. marca. AA. Min. predsednik Leon Blum je jutajl smoj po radju govor, v katerem je pojasnil nekatero točko komunistične o sklepih zadnje seje ministrskega sveta, ki se tičejo francoske finančne politike.

Leon Blum je predvsem naglašil popolno stabilnost vladne in finančne politike in izrazil svoje zaupanje francoskemu ministru Vancemu Auriedu, ki je trav za prav dal potu do vse ukrepe, za katere se je francoska vlada odločila.

Naloga teh ukrepov je, da se uredi sedanj položaj tako da bo ta ureditev trajna. Potrebni ukrepi sedaj v Franciji in izven v temnih larnah. Naglašajo največje stisk in poudarjajo da bi zagrešili veliko napako, če ne bi takoj izvršili najnujnejših ukrepov. Vlada je bila in je še prepričana, da bo gospodarska obnova države, da bo vlada preko proračuna prišla na poljaški konsolidaciji gospodarskega življenja prizvala kot priložni učinek tudi finančno obnovo države. V zadnjih tednih so težave izzvale veliko vsemirnost in tudi še prav nevarne govornice, češ, da je nastalo vprašanje, ali bo vlada lahko očistila frank in rigorozno kontrola nad denarnim tržičem. Postavljeno je bilo tudi vprašanje, ali ne bo novih virov in morda sklenili nova posojila, predlagati nove davčne obremenitve, se poslužiti inflacije ali še česa?!

Dejstvo je, da so valutna vprašanja tesno vezana s finančnim problemom. Vladne akcije bo zaradi tega uspešna le v primeru, če se uredita obe strani tega vprašanja. Kar se tiče finančnih vprašanj poudarja vlada, da se v 1. 1937 ukakor ne bo znašla pred kakšno nemogočo nalogo. Potrebe državne blagane so proračunsko na 36 milijard, ki im je treba dati še 4 milijarde londonskega valutnega posojila, torej skupaj 40 milijard. Od teh je treba odšteti 8 milijard, ki so bile že plačane od 1. januarja t. l. do danes, glede ostalih 32 milijard pa sodi vlada, da jih bo lahko s pravnomočno študijo milizala na 26 milijard. Ze na podlagi izkušenj iz časov najtežje krize lahko vlada rešena s normalnimi operacijami na tržičem, to je s kratkoročnimi posojili, ki bi bila vseskozi zadostna. Toda ni samo hoteli utrditi položaj državnih finančnih virov, ki bo sigurni, stabilni in neizčrpni. Kar so izrekli: kvdini namenjeni predvsem za oboroževanje samo sklenili kriti te kredite z velikim posojilom za narodno obrambo. Končno smo svojimi odločitvami zavzrvali državno blaginjo proti vsakemu izpadanju, posebno pa proti povečanju proračunskega deficita. Zalibog nasproti državnim blagajni smo tako, da bi lahko upravljeno povzročile kakšno vzemirnost glede na naš valutni položaj.

Min. predsednik je nato podčrtal da bo imeli podpisniki posojila zavezano pravico do izplačila v gotovini v vseh državah ki jih veže lastni monetarni sporazumi teje v Franciji, Angliji in Zedinjenih državah. Posojilo bo zavezano proti vsem da nastajajo ali bodoči rizikom, ki bi se mogli pojaviti. Vlada hoče obenem osmogočiti vrzitev kapitala, ki je odšel v izozemstvo v kakršnikoli obliki, zaradi omejenega interesa ali vzemirnosti. Poleg tega je vlada pristala na posebne olajšave za uvoz in za trgovino z zlatom. O tem se je sporazumela s Francosko banko, ki jo vodijo ljudje, ki uživajo v Franciji in preko nje njih moj največji in najbolj upravičen uvod.

Nato je ministrski predsednik Blum še enkrat kategorično naglašal, da hoče vlada ostati zvesta beaedi in duhu trdnega valutnega sporazuma, kar pomeni da poče vlada vsiljati nikake posebne kontrole. Temu ni enu stališču se je priključil tudi guverner Francoske banke.

Nato je potrdilno razpravljalo o 6 milijardnem prihranku in naglasil, da nikakor ne gre za branje proračunskih kreditov, nego za izdatke izven proračuna. Neke dela na področju železnice in pošte se lahko odloži ali razpade na daljšo dobo. Zaradi tega ne bo zapeta nobena delavnica in se bodo nadaljevala vsa javna dela, posebno za dovršitev priprav za svetovno razstavo. Opravičeval je jamstva, ki se nudijo za posojila. Naglasil je, da ohrati kapitala iz Francije ni koristno za pa ne bo vlada izdala ukrepov v okviru posebne kontrolne sistema ali sankcij, ker smatra, da so taki ukrepi neprimeren glede na mednarodno

politiko. V zaključnem delu svojega govora je omenil delo, ki ga je vlada doslej opravila. Reforme, ki jih je parlament izglasoval, ostanejo v veljavi. Mi lahko gledamo brez vsake skrbi in neugodja na pot, ki smo jo doslej izvršili. Gospodarska obnova je v teku in gre sedaj za to, da to delo nadaljujemo in stabiliziramo.

Obisk prezidenta Beneša v Jugoslaviji

Praga, 7. marca. Državni ministri predsednika ČSR dr. Beneša 5. in 6. aprila se bo izvršil z največjo svečanostjo. Predsednik Beneš bo brzkone potoval v Beograd preko Maribora in Zagreba ter mu bodo ob vsaj progi prirejeni slavnostni pozdravi. Kakor javljajo iz Bukarešte, je verjetno, da se bo povodom dr. Beneševga obiska vršil v Turn-Severin sestanek prezidenta dr. Beneša, kneza Pavla in kralja Karola. Ta sestanek bo tvoril nadaljevanje vsesojčne s kareštanske konference poglavarjev Male antante.

Francoski minister za pošte v Beogradu

Suak, 7. marca. p. Ob 11. dopoldne sta prispela na Suak francoski minister za pošte dr. Jardillier in naš minister za pošte dr. Kaludjerčić. Popoldne ob 3.30 sta odpotovala z brzim vlakom v Zagreb, kjer bosta ostala le nekaj časa ter bosta nadaljevala pot v Beograd.

Prekomasacije občin

Beograd, 7. marca. Z uredbo notranjega ministra se je po § 10 z. o občinah občina Tabor v celjskem srezu, prekrstila v občino Sv. Jurij ob Taboru. Iz občine Begunje v lokaškem srezu so se izločili kraji Osredok, Zala, Cohovo, Sv. Vid, Koročič, Rudolfovo, Zahrib, Ravne, Tavčje, Gošič, Lešnjaki, Hruškanje, Bečaje, Hribljane, Piranec, Slugovo, Kremenca, Ponikve, Krušče, Milava, Strukljeva vas, Štejkovo, Jaršiče, Košake in Carnarji ter se iz njih sestavi nova občina Sv. Vid nad Cerknico.

Iz prosvetne službe

Beograd, 7. marca. p. Prof. Pavel Lokovšek in Josip Melnar na II. redni zborni v Ljubljani sta napredovala v položaju skupno 3. II.

Na listno prošnjo so premeščeni učiteljica Frančiška Mraz-Grče iz Rogatec v Trbovlje, Kristina Tereshenko iz Maverčena in Ormionji v Ilirijo pri Rumi, Voiteh Hren z Sečinje v Črešnjevce (Maribor), Silva Svare z Drenovskega grča v Loz-Zaplano (Ljubljana - okoliča) Aleksander Domink volenje Nemške vje v Tržič.

Teden dni filma

Sloveča nemška filmska zvezdnica Ursula Grabley in Willy Birgel. Slika ju predstavlja v prizoru iz Ufinea filma »Ritt in die Freiheit«, ki se je v Zagrebu predvajal pod naslovom »Zakletva in ljubav« (Prisega in ljubezen). Snov filma je vzeta iz zgodovine poljskih bojev za svobodo v začetku preteklega stoletja. Režiral je delo Karl Hartl.

Štirje dobri filmi

Nemška filmska industrija je v zadnjem času delala v glavnem vesele filme, zdaj pa je prišla spet k resnim, ker se je občinstvo komedij očitno že nasitilo. Značilno je, da med štirimi filmi, ki so zadnje dni dosegli v Nemčiji velike uspehe, ni nobene komedije.

Prvi izmed filmskih slagerjev je »Baskervillski pes« po romanu Conana Doylea, ki ga imamo pod naslovom »Boj v megli« že tudi v slovensčini v Rihteršičevem prevodu. Svoje čase so napravili že Angličani nem film, toda govoreči je po igri in režiji visoko nad njim. Zlasti fotografija, je odlična. Glavne vloge imajo Peter Voss, Friedrich Kayssler in Fritz Rasp, — sami resnični umetniki. Sherlocka Holmesa igra Bruno Güntner.

Film »Večna krinka« je iz zdravniškega sveta. Obravnava vse težave in vsa naspotstva, ki čakajo izumitelje novih zdravil. Glavne vloge imajo Olga Čehova, Mathias Wieman in Peter Petersen. Film je bil najprej po romanu švicarskega pisatelja Leona Lapairea, režiral pa ga je Werner Hochbaum.

Tudi film »Za moje življenje gre« je kriminalen. Režijsko je prava mojstrovina, saj ga je delal Richard Eichberg. Glavno vlogo ima Karl Ludwig Diehl, njegova partnerica pa je Kitty Jantzen.

Film »Suzana v kopelju« se dogaja ob Severnem morju v umetniških krogih. Glavne vloge imajo Manja Behrensowa, Max Güstorf in Hans Brausewetter, ki je začel po daljšem odmoru spet nastopati v filmih.

Žena v sodobnem svetu

Pomen nove bolnišnice za slovensko ženo

Nedavno so Masaryku poklonili v Pragi državno socialno šolo (za higieno in otroško zaščito). Šola se imenuje Masarykova šola in bo vzgajala k socialnemu delu in socialnemu duhu, kakor se je izrazil eden izmed češkoslovaških ministrov pri otvoritvenih slavnosti. Pri prizadevanju za ustanovitve te šole imajo velik delež češkoslovaške žene, saj se zavedajo, da bo koristila predvsem ženskam, bodisi kot poklicno vzgajalnice socialnih delavk, bodisi kot zavod, ki bo nudil pomoč zlasti siromašnim plastem češkoslovaških držav.

Tudi pri nas se kaže potreba po socialni ustanovi, ki pa je še mnogo nujejša kakor omenjena socialna šola v Pragi. To je nova bolnišnica, ki pomenja danes najbolj preči slovenski problem. Potreba po novi bolnišnici je tako velika, da bi jo morala država upraviteljica že davno sama postaviti, ko so strokovnjaki začeli opozarjati na obupne razmere, ki vladajo v njej. Ker pa je danes treba za vsako dobro reči mnogo boja in dokazovanja, so se zbrali pred letom zastopniki vseh slojev slovenskega naroda na zborovanju in zahtevali v krepkih besedah, podprti z otipljivimi dokazi, novo bolnišnico v Ljubljani. To manifestacijsko

zborovanje je bilo hkratu ustanovni občan družstva Akecije za razširjenje ljubljanske bolnišnice. Razmera o katerih so vsi govorili in se nad njimi zgražali, so opisane v posebni brošuri, ki je v znanju, me mi pripomogla da so se zganili tudi tisti, ki se še niso zavedli, kako tudi ta temeljni kamen civilizacije propada.

Med prvimi, ki so se zavedeli te naše kulturne sramote, je bilo naše žensko, ki je v posebni manifestaciji, ki jo je pripravila ženska zveza, izrazilo svoje zahtevo po novi bolnišnici in napravilo razpoloženo novo bolnišnico naša odmeva zlasti med ženskami, je povsem razumljivo, kajti kdo več trpi zavoljo sedanjih razmer v bolnišnici, kakor ženske?

Če da je bolj se množijo število tistih žensk, ki so v primerih bolezni navezane na bolnišnico in to ne samo za čas poroda, ampak tudi ob drugih obojenjih. Mnogo jih je, ki nimajo nikogar, da bi jim postregel, niti sredstev, da bi plačale ljubo osebo. Bolnišnica je njihovo edino zatočišče. Toda ali se naša bolnišnica more tako menovati? Če mora hudo bolna ženska leči k drugi bolnici na že tako ozko posteljo, ali je mogoče, da bi si vsaj odpočila, kaj žele

ozdravela: Nedavno je nekdo obiskal znan, ko v bolnišnici, a se ga je zavoljo slabega zraka polotila tojkašna omotična slaboost, da je moral pobegniti. Tako je pri nas v stoletju higijene.

Toda tudi žena, ki ima dom in družino, ima dovolj vzroka, da se zaveda, kakšnega pomena je primerna, higienski zahtevam ustrezajoča bolnica. Saj tudi večina poročenih žen ni v takih razmerah, da bi se mogla pri resnejši bolezni zdraviti doma. Če so bolni drugi člani družine, tedaj še nekako gre in je gospodinja tu, ki vse ne daje. Toda če ona zbolí, je vse narobe in ni nikogar, ki bi se ji za dalje časa mogel žrtvovati. Marsikje je tako, da je še dobro, če družinski člani sami sebe odpravljajo, saj so bili vajeni, da jim je mati vse oskrbovala. Deloma iz tega vzroka, deloma pa tudi zato, ker so navadno vsi člani družine v šoli in v službi odnose pri delu, materi čisto ne preostane drugo ka-

kor bolnišnica. Toda ali ni žalostno, da ženska, ki vse življenje gara za druga, ki rodi narodu in državi otroke, ob času bolezni nima mesta, kjer bi počivala in se zdravila?

Najhujeje pa zadene našo mater, kadar mora poslati svoje otroke v bolnišnico. Če ne pri misli nase, če ne pri pogledu na druge odrasle bolnike, pri misli na svoje ga otroka se mora pridružiti vsem, ki zahtevajo novo bolnišnico. Danes imamo Uiljo za varstvo otroka, naša usta so prepelna lepih besedi o »bodočnosti narod«, toda pravo dobo naše bodočnosti vidimo v otroških oddelkih naše bolnišnice, prenatrpane postelje, otroci leže po tleh, premalo strežnic... sicer pa se je že dovolj pisalo o tem.

Morda je to najžalostnejše poglavje naše bolnišnice prav zato, ker zadeva naše otroke!

FOTOAMATER

Tehnika fotografiskega snemanja

ni nobena višja matematika, če upoštevamo štiri temeljne pogoje: 1. pravilno izbero negativnega materiala, 2. pravilno rabo svetlobnega sita (filtra), 3. pravilno ustanovitve, 4. pravilno osvetlitev.

K prvi točki

Razumen človek uporablja danes le pankromatsko, dovolj občutljivo, drobnozrnato, brezobstretno tvorivo. Nobeno drugo ne daje pod istimi pogoji tolikšnega bogastva srednjih tonov in ne prevede barv v sivo tonsko lestvico tako dobro. Za posebne namene (reprodukcije) bi uporabljali še barvno občutljivo tvorivo, za prav posebne tudi plasti za infrardeče žarke, ortokromatski material pa je zastarel.

Sveda so med pankromatskimi plastmi različne. V glavnem imamo tri tipe: a) manj občutljive plasti (8 do 13 desetinskih stopnje), malo občutljive za rdeče tone, dobro za zelene, silno drobnozrnate, delajo pa rade trdo; b) srednje občutljive (14 do 17 desetinskih stopnje), nekaj bolj občutljive za rdeče barve, nekatere pravilno občutljive za zeleno, nekaj manj drobnozrnate (v pravem razvijalcu zelo drobno zrno), delajo briljantno, pa ne pretirano; c) emulzije 18 desetinskih stopnje in več, preobčutljive za rdeče žarke, pogostoma zelo malo za zelene, glede zrna dajejo zadovoljiv rezultat v posebnih razvijalcih, delajo rade premehek, če jih ne razvijemo previdno. Tip a samo za izredne naloge, tip c za delo v svetlobi z mnogo rdeča-rumenih žarkov, ki mu zelo zvičujejo splošno občutljivost, tip b pa bomo zahtevali povsod in za vsa dela. Pri tem homo pazili, da bo občutljiv tudi za zeleno barvo in da bo imel dvojno svetlootoko plast, zgoraj bolj občutljivo, spodaj manj, ker s takim materialom izenačimo tudi hude preosvetlitve.

K drugi točki

Ce delaš načelno s pankromatskim tvorivom, spravi stare rumenice v muzej. Pomen imajo za ortokromatske plasti, kvečjemu za pankromatske tipe b.

Za pankromatsko tvorivo uporabljaj le zelenice (dnevna svetloba), modrice (umetna luč), oranžna in rdeča sita (kot kontrastna sita in za snemanje daljnih, rahlo zamegljenih pokrajinskih motivov). Posebno temno rdeče sito (»črni filter«) uporabljamo le za snemanje z infrardečimi (toplotnimi) žarki. Ultravioletni filter uničuje ultravioleto žarke, ki bi v visokem gorovju ali širnih vodnih pokrajinah izrazito modro nebo podali presvetlo. Sicer je raba filtrov v normalnih okoliščinah pri modernih pankromatskih emulzijah ki že same na sebi niso preobčutljive za modre žarke, odveč — kvečjemu če ne nameravamo posebnih učinkov.

Za te učinke vedeti je v naprej, ni težko. Zelenice poudarjajo sveda zeleno barvo v predmetih (jo delajo v pozitivu svetlejšo). Če je zelenica rumenkasta (uporabna tudi za ortokromatski material), bo slabša rdeča žarke, poudarjala rumene in zelene, zadrževala modre. Če je modro zelena, bo še bolj oslabila rdeče barve, malo tudi oranžne in rumene, poudarjala zelene in nekoliko tudi modre. Nevtralni zeleni filtri zadržujejo v enaki meri rdeče in modre žarke. Modrice naravno zadržujejo rdeče-oranžne žarke, poudarjajo modre, oranžni filtri uničujejo skoraj vse modre žarke, poudarjajo rdeče ter rumene, rdeči filtri zadržujejo končno vse modre in zelene žarke, pretiravajo pa rdeče in rumene. In sedaj, če vemo, kakšne lastnosti ima naša emulzija glede občutljivosti do pedi-

nih barv, si lahko točno izračunamo vpliv posebnih filtrov nanjo in si izberemo za določen učinek določeno sito. Bodimo si namreč na jasnem, da imajo filtri danes malo drugačne naloge nego v lepih časih ortokromatske fotografije, ko so nam spravljal večinoma le oblake na nebu do veljave in sončne pege z obrazov. Takšne stvari zmore današnja pankromazija brez vsakega filtra. Danes poudarjamo ali oslabimo s filtrom le to ali drugo barvo v predmetu, spravljam v sliko nekaj kontrasta tja, kjer ga hočemo imeti. Primer: zagorel obraz proti nebu. Emulzija bo podala obraz sivo v svetlo sivem nebu (ortokromatska emulzija črna v zelo svetlem nebu). Kontrast nas ne zadovoljuje. Z rumeno zelenico dobimo obraz svetlejši, nebo temnejše. Tako bo prav.

Menda ni treba posebe poudarjati, da zahteva skoraj vsak filter vsega upoštevovanja vredno podaljšanje osvetlitve? Znesek tega podaljšanja (filterski faktor) zvezo iz tovarniških navodil in z nekoliko poskusnimi posnetki v raznih svetlobnih okoliščinah. Prav tako ve danes vsak šolarček, da je najbolje uporabljati v masi barvane, na vsak način pa plano paralelno bruvne filtre. Drugačni filtri utegnejo povzročati neostreine, posebno pri malih formatih. Ali so pravilno bruseni, upogotvimo takoj: tisk, ki ga gledamo skozi filter, se ne sme kriviti, ne sme »plesati«, če zapleše filter v naši roki paralelno nad njim.

Iz amaterskega gibanja

Fotoklub Ljubljana: V tork zvečer v klubu em lokalu preclava inž. Mielchej o tehniški povečevanju, v petek zvečer slikovna kritika. Vabljani tudi nečlani. Pripravlja se nov kinematografski večer z največjimi barvnimi filmi in fotografski tečaj za začetnike.

Za amaterjevo knjižnico

»Galerija«, št. 3, objavlja med svojimi krasnimi velikimi slikovnimi priložnostmi zopet dve jugoslovnski deli, dr. Stevana Sekelja motiv iz delavskega življenja »Pri kuhli« in Maksa Gilhe (FKL) »Pomlad«, motiv, kakršne ste v naravi že nešteto krat prezrli, ker se s svojimi ne izvečbanimi očmi niste mogli misliti da bi vam lahko dali učinkovito sliko. Odveč bi bilo povzgljati da je takšna vsakomesečna mednarodna zbirka najodličnejših fotografskih del za amaterja najboljša šola, in to tem bolj ker skrbi uredništvo za tehnične podatke in smotne razlage v vsaki sliki. V tekstinem delu vas bo zelo zanimala odlična pionirska angleška slikovite fotografije Whiteheada o tem, kako nastajajo njegova dela iz dveh, treh različnih slik, ki bi same zase nič ne pomenile. Nadaljnja daljši članek vas pouči o skrivnostih novih plasti za snemanje v naravnih barvah. »Tehnika razsvetljave za portrete«, »Fotografija spomlad«, »Zoper sive povečave« so naslovi nekaterih drugih člankov, ki jih bo bral vsak začetnik in mošter z zanimanjem. Mesečnik se naroča na naslov: »Die Galerie« Wien VI, Linke Wienzeile 48 in na zahtevo vam proti priložiti; znanek v vrednosti 0,58 avstr. šajinjev pošljejo eno številko na ogled.

»Fotografije für Alle« poroča v 5. številki o fotografskih novostih na liškem velesejmu kjer fotografska industrija vsako leto prvič razkazuje svoje nove izdelke. V drugih prispevkih se list bavi z amatersko reprodukcijso prakso z mikroskopskimi posnetki brez mikroskopa, s snemanjem pod vodo z izdelavo cenene priprave za strojno razvijanje filmov in še z marsičim. Filmska priloga se bavi s trikotnimi posnetki, med tekstem je mnogo lepih zlasti zamskih in nočnih slik. List se naroča na naslov: Union Deutsche Verlagsgesellschaft, Berlin SW 68, Alexandrinenstr. 106, izhaja dvakrat na teden.

krat mesečno in posamezna številka velja 50 pf. »Der Kino-Amateur« (Photokino-Verlag, Berlin S 42, Oranienstr. 139) je posvetil svojo zadnjo številko izključno novi barvni kinematografiji, ki prevrača vse stare delovne načine in postavlja amaterja pred tako nove tehnične in oblikovne probleme da se tudi stari praktični ne počutijo več sigurne. V tem kritičnem trenutku prihaja tudi »Kino-Amateur« z mnogimi nasveti, ki jih bo dobro upoštevali. V drugih člankih se bavi s pripomočki za zvočni film in poročila o novostih v kinematografiji, ki so se pojavile na liškem velesejmu.

Iz akvaristove torbe

O ribici, ki stane 75 dolarjev

Da nasprotujeta mraz in tema življenju, spoznamo najbolje na dejstvu, da je okoli zemskih tečajev le malo živih bitij, proti jugu pa se čedalje bolj veča število rodov in vrst živalstva in rastlinstva in doseže v tropskih in subtropskih krajih svoj vrhunec. Sundsko in Antilsko otočje, indijska polotoka, ravninski pas Afrike in Brazilija nas presenečajo še dandanes z novimi, doslej še neznanimi vrstami vodnih prebivalcev.

Tako smo dobili nedavno iz Brazilije lepo ribo, ki se po obliki približuje krogu. Imenuje se Symphysodon discus in ki je gotovo najlepši zastopnik rodu cichlidov. Prečni odrasle ribe je 16 cm. Početne pege so razporejene kakor pri pramenastem jadracu, sicer je pa trup okrašen z modrimi, zebastimi risbami. Za časa svatbe se po mlečniku različe še temnordeča bleščeča se barva; lirično pa krasi na hrbtu zlat lesket. Dan pred svatbo se prikaže pri liknici tik izmetne odprtine kratka cev, naslednjega dne se pa živa znebi iker, ki jih nalepi na podvodne liste, a mlečni jih sprosti opodi. Po preteku 48 ur se pri toploti 30 do 35° izležijo mladiči.

V akvariju je namestiti parku za odlaganje iker ploščo škrilavca v posevni legi. Ker se parček loteva iker in mladičev, ne sme biti v akvariju. Namesto parku pa premostimo brez nevarnosti lahko tudi ikre v drugo posodo, kjer mora delovati prezračevalnik neč in dan. Mladiči rastevali močelke in pri ustrežajoči hrani so v petem mesecu že tako veliki kakor odrasel pramenasti jadrac.

Značilno je, da so te ribe medsebojno čisto prav nestrpne, nasproti drugim ribam pa prizanesljive in se celo mladiči pritikavih zobokrapovcev pred njimi popolnoma varni. Gobčke imajo prav majhne, kar zadaja gojiteljem mnogo skrbi, če začno mladiči po preteku enega tedna plavati in iskati hrano. Z najfinjšo planktonsko mrežo jim je treba navlovi najdrobnejših močelk, sicer poginejo. Celo papučice so za njih gobčke že prevelike. Po nemškem akvarističnem tedniku se mladiči po drsti v začetku maja dobro razvijajo, mladiči poznejše drsti pa poginejo, ker takrat brčkone nimajo dovolj mikroplanktona. Ko preteče prvi mesec, so mladiči že varni, ker jih je lahko hraniti, kajti kmalu se spravijo tudi na mladiče vodnih bolh in samookov.

Po Innesu, ki je opisal te ribice v mesečniku »The aquarium« leta 1935., je bila cena za pedine ribe 75 dolarjev za nat Evropske vsekarer previsoko, vendar je upa ti, da bodo kmalu ceneje. Ribica je tako lepa, da se bodo mnogi posvetili odgoji mladičev, kar bo znižalo cene.

Objave

Sokol v Trzinu priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje o prezidentu Osvoboditelju Masaryku. Predaval bo od ZKD g. Bučar Vekoslav.

JABOLKA
Čarovnik pride na kmete in razkazuje svoje čarovanje, toda prav nerodno. Med predstavo se obrne k občinstvu in reče: »Zdaj bi vam pa rad pokazal še čudež, kakršnega še niste videli... Potrebujem samo eno jabolko. Ali ga ima kdo izmed vas pri sebi?«
Pa se oglasi nekdo iz ozadja: »Če bi bilo kaj jabolk, bi že davno priletela na oder.«

Službo dobi
Beseda i Dna, tavek 8 Dna, da si lilo ali šajanje naslova 1 Dna. Namaj tavek 17 Dna.
Zastopnika
na prodajo rešk Državne razredne loterije štomo — pod ugodnimi pogoji. Po-nužbe na ogi. odd. Jutra pod 886. 317-1

KLISEJE
ENO VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

FILATELIJA

Znamke, ki so delale zgodovino

Znamke in romantika, to sta dva pojma, ki ju težko ločimo. Ze zgodovina tega, kakš je prav za prav prišlo do uvedbe pisemskih znamk, nam to dokazuje. Ko je leta 1833. angleški poštni reformator sir Rowland Hill potoval po Angliji in prišel v neko gostilno, je prinesel poštni sel mladi natakariji pismo, za katero je zahteval dva šilinga poštnine. Natakarija je pismo nekaj časa ogledovala od vseh strani, potem pa mu ga je vrnila, češ da je poštnina predraga.

Pozneje je priznalo dekle presenečenemu Angležu, da se je dogovorila s svojim prijateljem za nekakšno skrivno pisavo z znamenji. Ta znamenja so bila napisana na ovitku in so ji prinesla zaželeno sporočilo ne da bi ji bilo treba plačati poštnino. Zato je odklonila sprejem pisma.

Po tej izkušnji je prišel Hill do prepričanja da je neumnost zahtevati previsoko poštnino. Dve leti potem so na Angleškem uvedli plačevanja poštnine v naprej in enotno poštnino v znesku enega pennyja.

Lepo zgodbiico pripovedujejo zbiralci o neki poštni znamki, ki je dobila ime »ljubezenska znamka«. Leta 1918. je dala švedska poštna uprava izjemoma pretisniti neka vrst znamk višje cene z nižjo vrednostjo. Med temi znamkami je bila tudi rdeča oranžna

po 25 oerov, ki je bila pretisnjena s številko 12. Na neznanem številu pol. najbrž samo na eni ali dveh, je bil ta pretisk po nesreči narobe obrnjen. Vsekako je našla taka pola znamk pot v Gulmsberg, majhno pošto na severnem švedskem. Tam je bil mlad kmečki sin objubil svoji nevesti vsak dan pismo; pridno ji je pisal in nekega dne je prišlo na dan, da ima mlada nevesta nič manj kakor trideset pisem, ki so imela vsa znamko z obrnjenim pretiskom. Neki filatelista je to odkril se hitro odpeljal v Gulmsberg in ponudil za vsako tako znamko 200 kron (okoli 2500 drinarjev sedanje vrednosti). Tako je mlada nevesta dobila za svoje znamke 6000 kron, in to ji je pomagal k skorajšnji poroki in udobnemu domu.

Na tragičen dogodek iz svetovne vojne nas spominja francoska dobrodelna znamka iz leta 1917., ki kaže »treiski terek z banonier«. Tu gre za epizodo iz časov oblaganja Verduna na najhmem kosu fronte med Thaumontom in Douaumontom. Na tem ozemlju je bilo okoli 100 mož 137 francoskega polka pešcev. Streški tarki so bili zaradi dolgotrajnega dežja vsi razmočeni in 12. junija 1916. ko so bile francoske čete pripravljene za napad je nastala katastrofa. Iznenada se je jarek zasul in vsa posad-

ko — kakor so videli francoski letalci — živo zakopal. Samo nekaj konic bajonetov je gledalo iz zemlje. Temu skupnemu grobu neznanih vojakov, nad katerim se danes dvigajo kameniti spomeniki, velja omenjena francoska znamka.

Romantično vlogo v ameriški politiki je imela neka znamka iz Nicaragua. Ko so leta 1902. v severno ameriškem senatu in kongresu sklepali o kopanju prekopa med obema Amerikama, je nastalo vprašanje, ali naj se odločijo za prekop skozi Panamo ali skozi Nicaragua. Politiški so se razdelili v dve sovražni skupini. Tedaj je izbruhnil 14. maja ognjenik Momotombo, ki stoji v Nicaragua blizu kraja, kjer naj bi bili kopali prekop. Isti ognjenik je narisan na znamkah Nicaragua iz leta 1900. Ta do godek so izrabili tisti politiki, ki so se borili za prekop skozi Panamo, zlasti pa francoski inženjer — Bonau-Varilla, ki je bil kupil v neki trgovini znamk 96 znamk omenjene izdaje in poslal vsakemu senatorju po eno. Uspeh je bil presenetljiv ta uradna slika nevarnosti je prepričala tudi doslej nagnorenejše govornike prekopa skozi Nicaragua, da je panamska smer boljša, in odločilno glasovanje je dalo ogromno večino za kopanje prekopa skozi Panamo. V pomembnem gospodarskopolitnem vprašanju je tretje ena sama pisemska znamka izgovorila poslednjo besedo.

LETALSKE ZNAMKE SO ZE SKORAJ RAZPRODANE

Kakor smo izvedeli bo letalskih znamk kmalu zmanjkalo, ker nekaterih vrednot ni

več niti v glavnem depozju znamk. Napovedane so v kratkem nove, hkratu pa bomo dobili tudi na novih strojih tiskane frankovne znamke. Zato pripravimo vsem zbiralcem, da si zagotove za menjavanje dovolj starih letalskih in tudi frankovnih znamk.

Novе znamke

Nemčija: Prvega marca so izšle tri znamke, in sicer po 3, 6 in 12 pfenigov. Določene so kot propaganda za obrambo proti napadam iz zraka. — Bajje izidejo 20 aprila, za obletnico, kar je Hitler nemški kancelar, posebne nove znamke.

Angleške kolonije: Za krananje kralja Jurija VI bodo izšle v vseh 45 angleških kolonijah po 3 spominske znamke. Na njih bo slika kralja in kraljice dan kronanja v zgornjem kotu, spodaj pa naziv kolonije. Znamke bodo prišle v promet 12. maja in se bodo prodajale do 31. decembra 1937.

Združene države: Napovedana je posebna letalska znamka v spomin na otvoritev letalske zveze med Združenimi državami in Kitajsko.

Grčija: Zalne znamke s sliko Konstantina so bile vzete iz prometa 13. januarja. — Za rdeči križ sta bili izdani dve znamki po 10 in 15 lept. Na navadnih znamkah je natisnjen rdeči križ, spodaj pa napis. Znamk za 10 lept je izšlo 5 milijonov, znamk za 50 lept pa 17 milijonov.

Guatemala: Za spomin na guatemalsko

industrijsko in poljedelsko razstavo je dobila olivna znamka po 1 c. iz leta 1927, pretisk »FERIA NACIONAL 1936«. Znamk je izšlo samo 50.000.

Rusija: Ruska filatelistična zveza objavlja naklade posebnih znamk v spomin na najnovejše moskovske zgradbe. Celotna serija, ki smo jo že pred kratkem napovedali, bo izšla v nakladi 6 milijonov. Iz istega vira smo zvedeli tudi naklade Puškinovih spominskih znamk. Znamk po 10 kopejk je izšlo 25 milijonov, po 20 kopejk 50 milijonov, po 40 kopejk 25 milijonov, po 50 kopejk 10 milijonov, po 80 kopejk 10 milij., po 1 rubelj pa 5 milijonov. Osnutek za te znamke, ki jih je prinesla zadnja številka »Življenja in sveta«, je napravil ruski umetnik Savjalov.

Češkoslovaška: Letos misli Češkoslovaška izdati celo vrsto novih znamk. Najprej bo izšla znamka po 50 vinarjev s sliko predsednika Beneša. Potem bodo dobili znamke po 5, 10, 20, 25 in 30 vinarjev z novo sliko grba. Za Malo antano bosta izšli tri znamki po 2 kroni in 2.50. Potem izide tritkotna znamka po 50 vinarjev, ki bo nekakšno doplačilo, da se bodo pisma izročila le osebnim naslovnikom in nikomur drugemu. Dobili bom tudi najmanj 3 dobrodelne in spominske serije. Za pomoč otroka bodo izšle znamke po 50 vinarjev, 1 in 2 kroni, s pribitkom 50 vinarjev. Za 20-letnico bitke pri Zborovu bodo izdani znamki po 50 vinarjev in 1 krono, isti vrednosti pa bo imela tudi spominska serija za bratislavsko razstavo znamk v oktobru. Naposed bo izšlo tudi 12 novih časopisnih znamk.